

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

Zagreb, studeni 2014.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O MINISTARSTVU	2
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	3
	Financijski izvještaji	4
II.	REVIZIJA ZA 2013.	11
	Ciljevi i područja revizije	11
	Metode i postupci revizije	11
	Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2012.	11
	Nalaz za 2013.	15
III.	MIŠLJENJE	35

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/14-01/13
URBROJ: 613-02-01-14-6

Zagreb, 5. studenoga 2014.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
MINISTARSTVA POLJOPRIVREDE ZA 2013.

Na temelju odredbi članka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Ministarstva poljoprivrede (dalje u tekstu: Ministarstvo) za 2013.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 2. lipnja do 5. studenoga 2014.

I. PODACI O MINISTARSTVU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Djelokrug Ministarstva je utvrđen odredbama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (Narodne novine 150/11, 22/12, 39/13, 125/13 i 148/13). Prema navedenim odredbama, Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove u području poljoprivrede, ribarstva, šumarstva, vodnog gospodarstva, ruralnog razvoja, gospodarenja i raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države, poljoprivredne politike, vodne politike, tržišnih i strukturnih potpora u poljoprivredi, prehrambene i duhanske industrije i veterinarstva vezano uz biljnu proizvodnju i agroekologiju, zaštitu biljnih sorti i priznavanje sorti poljoprivrednog bilja, promet i primjenu gnojiva i poboljšivača tla, biljnog zdravlja, prometa i primjenu sredstava za zaštitu bilja, te uzgoj uzgojno valjanih životinja. Propisuje mjere upravljanja i gospodarenja biološkim bogatstvima mora i slatkih voda. Određuje i kontrolira granice između unutarnjeg i vanjskoga ribolovnog mora, određivanje granica ribolovnih zona, propisuje namjene, vrste i količine ribolovnih alata i opreme u ribolovu, propisuje i uvjete za uzgoj ribe i drugih vodenih organizama, uvjete za obavljanje ribolova i uvjete za priznavanje organizacija proizvođača u ribarstvu.

Nadalje, obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na šumarstvo, zaštitu šuma, uređivanje pravnih odnosa na šumama i šumskom zemljištu u vlasništvu države, osim imovinskopravnih poslova, drvnu industriju i lovstvo, inspekcijske poslove koji se odnose na šumarstvo i lovstvo, provodi međunarodne sporazume u dijelu koji se odnose na šumarstvo, uređenje odnosa i uvjeta proizvodnje, prometa i uporabe šumskog sjemena i šumskih sadnica, šumarske ekologije, zaštite šuma od elementarnih nepogoda i antropogenih utjecaja, požara, očuvanje šumskih genetskih izvora i šumskog reprodukcijskog materijala. Također, obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na: upravljanje vodama i vodno-gospodarskim sustavom. Ministarstvo provodi i koordinira mjere ruralnog razvoja, razvitka seoskog prostora, ekološke i održive poljoprivrede, poljoprivrednog zadrugarstva i drugih oblika udruživanja u poljoprivredi i ribarstvu, promicanje autohtonih proizvoda, marketinške pripreme poljoprivredno-prehrambenih proizvoda, očuvanja izvornih i zaštićenih pasmina domaćih životinja. Uređuje pravne odnose na poljoprivrednom zemljištu, osim imovinskopravnih poslova, pokreće i vodi postupak komasacije, osim imovinskopravnih poslova, prenamjene poljoprivrednog zemljišta u građevinsko, zaštitu poljoprivrednog zemljišta, vođenje evidencije o poljoprivrednom zemljištu. Obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na zdravstvenu ispravnost, higijenu i kakvoću hrane, hrane za životinje i organizaciju službenih kontrola. Također, provodi mjere radi otkrivanja i sprječavanja pojava zaraznih bolesti životinja, zaštitu životinja i veterinarske lijekove, propisuje uvjete i kontrolu životinja i proizvoda životinjskog podrijetla u proizvodnji i prometu. Ministarstvo obavlja poslove fitosanitarne i granične veterinarske inspekcije, inspekcijske poslove u poljoprivredi, ribarstvu, veterinarstvu te u skladu s posebnim propisom, o hrani inspekcijske poslove koji se odnose na zdravstvenu ispravnost i higijenu hrane i hrane za životinje te kakvoću primarnih poljoprivrednih proizvoda, hrane i hrane za životinje.

Ministarstvo koordinira i usklađuje hrvatsku poljoprivrednu politiku i politiku ruralnog razvoja s odgovarajućim politikama EU u dijelu koji se odnosi na poljoprivredu, prehranu, ruralni razvoj i ribarstvo, provodi projekte iz fondova i programa EU i ostalih oblika međunarodne pomoći, obavlja poslove koji se odnose na sudjelovanje Republike Hrvatske u radu tijela EU u područjima iz njegove nadležnosti, te druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost posebnim propisima.

Prema Uredbi o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva (Narodne novine 80/13, 16/14 i 50/14), za obavljanje poslova iz djelokruga Ministarstva su ustrojene sljedeće upravne organizacije i druge unutarnje ustrojstvene jedinice: Kabinet ministra, Samostalna služba za odnose s javnošću i informiranje, Samostalna služba za akreditaciju Agencije za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju i potvrđivanje provedbe programa potpore u ribarstvu, Samostalna služba za unutarnju reviziju, Glavno tajništvo, Uprava za pravne i financijske poslove, Uprava poljoprivrede i prehrambene industrije, Uprava za upravljanje EU fondom za ruralni razvoj, EU i međunarodnu suradnju, Uprava sigurnosti hrane i fito sanitarne politike, Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane, Uprava šumarstva, lovstva i drvne industrije, Uprava vodnog gospodarstva te Uprava ribarstva.

Za obavljanje poslova Ministarstva, planirano je 1 286 zaposlenika. Koncem 2013. u Ministarstvu je bilo 973 zaposlenika.

Zakonski predstavnik Ministarstva od 23. prosinca 2011. je Tihomir Jakovina.

Planiranje

Financijski plan Ministarstva za 2013. je iznosio 4.044.281.355,00 kn. Izmjenama i dopunama državnog proračuna, financijski plan je smanjen za 75.124.452,00 kn ili 1,9 % te iznosi 3.969.156.903,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi su planirani za program Poljoprivreda u iznosu 1.845.948.076,00 kn ili 46,5 %, Ruralni razvoj u iznosu 564.974.224,00 kn ili 14,2 %, Veterinarstvo i sigurnost hrane u iznosu 325.473.900,00 kn ili 8,2 %, Upravljanje poljoprivredom, ribarstvom i ruralnim razvojem u iznosu 286.805.455,00 kn ili 7,2 % te za program Ribarstvo u iznosu 261.639.996,00 kn ili 6,6 %. Prema izvorima sredstava, financiranje navedenih programa je planirano iz državnog proračuna u iznosu 3.130.007.210,00 kn, sredstava pomoći EU i inozemnih darovnica u iznosu 411.522.778,00 kn, Kohezijskog fonda EU u iznosu 56.829.129,00 kn, prihoda po posebnim propisima u iznosu 53.280.000,00 kn, vlastitih prihoda u iznosu 519.000,00 kn te zaduživanja za projekte čija je realizacija u nadležnosti Hrvatskih voda u iznosu 316.998.786,00 kn. Za realizaciju projekta Izgradnja vodokomunalne infrastrukture u iznosu 160.000.000,00 kn, zaduživanje je planirano iz sredstva zajma Europske investicijske banke (EIB) u iznosu 80.000.000,00 kn i zajma Razvojne banke vijeća Europe (CEB) u iznosu 80.000.000,00 kn. Za realizaciju projekta Zaštita Jadrana od onečišćenja u iznosu 96.000.000,00 kn i projekta Unutarnje vode u iznosu 60.998.786,00 kn zaduživanje je planirano iz sredstva zajma Svjetske banke (IBRD) u iznosu 156.998.786,00 kn.

Sredstva su iskorištena u okviru planiranih, osim sredstava pomoći EU koja su iz pretpristupnog programa IPARD povučena za 59.255.467,00 kn ili 29,6 % manje od planiranih 200.000.000,00 kn. Navedena sredstva se dodjeljuju korisnicima putem šest provedbenih mjera u cilju povećanja obujma proizvodnje, modernizacije tehnološkog procesa i dostizanja standarda EU. Na manje povlačenje sredstava pomoći EU je najvećim dijelom utjecao dugotrajni postupak odobravanja projekata koji traje do godinu dana, osiguranje kreditnih sredstava te nemogućnost legaliziranja objekata i pribavljanja uporabnih dozvola, jer poljoprivredni proizvođači snose pripreme troškove i ulaganja u investicije, a tek nakon završetka mogu tražiti povrat dijela uloženi sredstava. Na nezainteresiranost za korištenje sredstava pomoći EU iz programa IPARD je utjecala investicijska potpora u poljoprivredi i ribarstvu putem koje se iz sredstava državnog proračuna sufinancira 50,0 % ukupno uloženi sredstava u investiciju.

Kao nastavak provedbenih aktivnosti iz programa IPA 2008., planirana su sredstva pomoći za kapitalni projekt IPA I 2010., Nastavak podrške kontroli/iskorjenjivanju životinjskih bolesti u Hrvatskoj u iznosu 18.256.471,00 kn, koja su iskorištena manje za 85,4 % od planiranih. Na manju iskorištenost sredstava je utjecalo kašnjenje s natječajem i zaključivanjem ugovora, a izvođači radova i izvršitelji usluga nisu dostavili bankovne garancije zbog čega nije iskorišteno pravo plaćanja predumom. Za realizaciju kapitalnog projekta IPA 2009., Unaprjeđenje četiri odabrana dugoročna veterinarska i fitosanitarna granična prijelaza (Metković, Karasovići, Luka Ploče i Bajakovo), sredstva pomoći su planirana u iznosu 27.757.574,00 kn, a ostvarena su za 35,8 % manje od planiranih, zbog kašnjenja na otklanjanju nedostataka i izvedbi završnih radova te nisu izvršena završna plaćanja.

U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08 i 136/12), donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2014. i 2015. Prema spomenutim projekcijama, planirani su rashodi i izdaci za 2014. u iznosu 4.476.993.813,00 kn i za 2015. u iznosu 6.865.952.146,00 kn.

Financijski izvještaji

Ministarstvo vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji za proračunsku godinu: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, te Bilješke.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2013., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 3.812.043.225,00 kn, što je za 624.146.900,00 kn ili 14,1 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Prihodi su za 2013. ostvareni za 157.113.678,00 kn ili 4,0 % manje od planiranih.

U tablici broj 1 se daju podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2012.	Ostvareno za 2013.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Prihodi iz proračuna	4.019.211.966,00	3.474.568.658,00	86,4
2.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	502.628,00	550.515,00	109,5
3.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	51.507.419,00	51.641.258,00	100,3
4.	Prihodi od imovine	2.844.064,00	2.741.545,00	96,4
5.	Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar općeg proračuna	362.121.116,00	270.677.540,00	74,7
6.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	2.932,00	11.863.709,00	-
	Ukupno	4.436.190.125,00	3.812.043.225,00	85,9

Vrijednosno najznačajniji su prihodi iz državnog proračuna koji čine 91,1 % ukupnih prihoda. Namijenjeni su za financiranje rashoda poslovanja u iznosu 3.365.600.753,00 kn i nabavu nefinancijske imovine u iznosu 20.734.748,00 kn, te za podmirenje obveza prema poslovnim bankama za provedeni faktoring, odnosno otkup potraživanja od korisnika investicijske potpore u iznosu 88.233.157,00 kn. Od ukupno ostvarenih prihoda za financiranje rashoda poslovanja u iznosu 3.365.600.753,00 kn, na prihode ostvarene za isplatu potpora u poljoprivredi i ruralnom razvoju se odnosi iznos 2.236.556.791,00 kn ili 66,5 %.

U okviru prihoda iz državnog proračuna iskazana su sredstva zajma Europske investicijske banke (EIB) i Razvojne banke vijeća Europe (CEB), namijenjena za kapitalni projekt Izgradnja vodokomunalne infrastrukture u iznosu 159.324.060,00 kn i sredstva zajma Svjetske banke (IBRD) u iznosu 142.325.432,00 kn, namijenjena za realizaciju projekta Zaštita Jadrana od onečišćenja u iznosu 92.271.036,00 kn i projekta Unutarnje vode u iznosu 50.054.396,00 kn. U projektu Zaštita Jadrana od onečišćenja, Republika Hrvatska sudjeluje u iznosu 38.940.148,00 kn.

Prihodi od upravnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada iznose 51.641.258,00 kn. Vrijednosno značajniji su ostvareni prema propisima o veterinarstvu, ribarstvu, šumarstvu i lovu u iznosu 47.140.077,00 kn.

Vrijednosno značajniji prihodi od imovine se odnose na lovo-zakupnine u iznosu 1.923.336,00 kn i naknade za koncesije za ostvarena prava na lov u iznosu 817.759,00 kn.

U okviru pomoći iz inozemstva evidentirana su sredstva Kohezijskog fonda EU u iznosu 49.104.172,00 kn, namijenjena za razvoj vodnokomunalne infrastrukture u Slavenskom Brodu, Sisku, Drnišu i Kninu u iznosu 33.599.156,00 kn te za tekuću aktivnost Priprema projekata za strukturne fondove iz programa IPA III B u iznosu 15.505.016,00 kn.

Prihodi od pomoći iz inozemstva (darovnica) i od subjekata unutar općeg proračuna se odnose na sredstva fondova i pomoći EU namijenjena za financiranje provedbenih mjera i aktivnosti u okviru programa IPA/IPARD u iznosu 270.677.540,00 kn. Vrijednosno značajniji prihodi su ostvareni za plaćanja realiziranih projekata u okviru pretprijetnog programa IPARD u iznosu 140.861.205,00 kn. U 2013. je korisnicima IPARD programa ukupno isplaćeno 187.953.956,00 kn, od čega je 74,9 % sredstava sufinancirano iz proračuna EU, a 25,1 % iz državnog proračuna. U odnosu na prethodnu godinu, sredstva pomoći EU su ostvarena manje za 91.443.576,00 kn ili 25,3 %, zbog smanjene dinamike izvođenja radova te plaćanja izvođačima kapitalnih projekata iz programa IPA.

U okviru prihoda od kazni, upravnih mjera i ostalih prihoda u iznosu 11.863.709,00 kn, iskazan je otpis obveza prema korisnicima potpora u poljoprivredi (ispravak dvostruko evidentiranih stavki).

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2013., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 3.852.996.881,00 kn, što je za 199.915.824,00 kn ili 4,9 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Rashodi i izdaci su za 2013. ostvareni za 116.160.022,00 kn ili 2,9 % manje od planiranih.

U tablici broj 2 se daju podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2012.	Ostvareno za 2013.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Rashodi za zaposlene	130.566.436,00	126.416.034,00	96,8
2.	Materijalni rashodi	381.098.587,00	376.582.928,00	98,8
3.	Financijski rashodi	2.757.383,00	2.592.909,00	94,0
4.	Subvencije	2.832.060.960,00	2.170.639.576,00	76,6
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	294.167.626,00	333.258.550,00	113,3
6.	Drugi rashodi	177.412.650,00	282.305.272,00	159,1
7.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	44.132.656,00	37.512.836,00	85,0
8.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	190.716.407,00	523.688.776,00	274,6
	Ukupno	4.052.912.705,00	3.852.996.881,00	95,1
	Manjak prihoda	0,00	40.953.656,00	-
	Višak prihoda	383.277.420,00	0,00	-

Ostvareni rashodi i izdaci u iznosu 3.852.996.881,00 kn se odnose na programe: Poljoprivreda u iznosu 1.756.599.563,00 kn, Ruralni razvoj u iznosu 737.898.553,00 kn, Razvoj sustava javne odvodnje i zaštite voda i mora od onečišćenja u iznosu 492.178.658,00 kn, Veterinarstvo i sigurnost hrane u iznosu 291.646.187,00 kn, Upravljanje poljoprivredom, ribarstvom i ruralnim razvojem u iznosu 239.324.089,00 kn, Ribarstvo u iznosu 179.375.800,00 kn, Sustav navodnjavanja i zaštite od štetnog djelovanja voda u iznosu 97.091.809,00 kn, Poticanje razvoja industrijske prerade drva u iznosu 49.351.318,00 kn, Gospodarenje i zaštita šumskih resursa, lovišta i divljači u iznosu 6.161.659,00 kn te Razvoj i upravljanje vodoopskrbnim sustavom u iznosu 3.369.245,00 kn.

Rashodi za subvencije iznose 56,3 % ukupnih rashoda i izdataka. Vrijednosno najznačajniji rashodi za subvencije su ostvareni u okviru programa Poljoprivreda u iznosu 1.751.469.004,00 kn, Ruralni razvoj u iznosu 269.470.771,00 kn i programa Ribarstvo u iznosu 118.791.388,00 kn. Rashodi za subvencije u okviru programa Poljoprivreda se odnose na aktivnost Izravna plaćanja u poljoprivredi u iznosu 1.626.228.120,00 kn i aktivnost Mjere intervencije na tržištu poljoprivredno prehrambenih proizvoda u iznosu 125.240.884,00 kn. Rashodi za subvencije programa Ruralni razvoj se odnose na mjere ruralnog razvoja kod kojih se plaćanja obavljaju po površini ili grlu stoke i za čiju se provedbu koristi integralni administrativni i kontrolni sustav (dalje u tekstu: IAKS). U okviru programa Ribarstvo, vrijednosno najznačajniji rashodi za subvencije se odnose na aktivnost Intervencije na tržištu proizvoda ribarstva (plavi dizel) u iznosu 127.470.746,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji izdaci za financijsku imovinu i otplatu zajmova u iznosu 280.573.473,00 kn su ostvareni u okviru programa Razvoj sustava javne odvodnje i zaštite voda i mora. Odnose se na kapitalne projekte: Izgradnja vodokomunalne infrastrukture u iznosu 159.324.060,00 kn, Zaštita Jadrana od onečišćenja u iznosu 92.271.036,00 i Unutarnje vode u iznosu 28.978.377,00 kn. U okviru navedenog programa su ostvareni rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu 198.354.757,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi se odnose na projekte iz programa IPA/IPARD u iznosu 132.023.257,00 kn, projekt Zaštita Jadrana od onečišćenja u iznosu 38.940.148,00 kn i projekt Unutarnje vode u iznosu 21.076.018,00 kn.

U odnosu na prethodnu godinu, rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna su povećani za 39.090.924,00 kn ili 13,3 % zbog realizacije provedbenih mjera i aktivnosti u okviru programa IPARD.

U okviru programa Veterinarstvo i sigurnost hrane vrijednosno značajniji rashodi se odnose na zdravstvene i veterinarske usluge u iznosu 228.400.538,00 kn. Odnose se na aktivnosti: Zdravstvena zaštita životinja u iznosu 152.454.579,00 kn, Službene kontrole veterinarske inspekcije u iznosu 46.166.490,00 kn te Zbrinjavanje i neškodljivo uništavanje u iznosu 29.779.469,00 kn.

Vrijednosno značajniji rashodi u iznosu 173.201.643,00 kn, ostvareni u okviru programa Upravljanje poljoprivredom, ribarstvom i ruralnim razvojem su vezani uz aktivnost Administracija i upravljanje. Odnose se na bruto plaće zaposlenika u iznosu 107.712.578,00 kn, rashode za usluge u iznosu 45.622.531,00 kn, rashode za materijal i energiju u iznosu 13.956.301,00 kn, te izdatke za financijsku imovinu i otplatu zajmova (kupnja poslovne zgrade putem financijskog najma) u iznosu 5.910.233,00 kn.

Kapitalne pomoći u iznosu 263.047.979,00 kn, čine 93,2 % drugih rashoda. Vrijednosno najznačajnija sredstva kapitalnih pomoći su doznačena korisnicima putem Agencije u iznosu 196.420.423,00 kn. Odnose se na provedbene mjere i aktivnosti u okviru programa IPARD u iznosu 149.929.722,00 kn, aktivnost Investicijska potpora u poljoprivredi i ribarstvu u iznosu 38.942.638,00 kn i aktivnost Prilagodba ribarske flote u iznosu 7.548.063,00 kn.

U okviru programa Poticanje razvoja drvne industrije, trgovačkim društvima i obrtnicima su doznačena sredstva kapitalne pomoći za realizaciju kapitalnog projekta Mjere razvoja konkurentnosti drvnog sektora u iznosu 48.858.000,00 kn.

Od ukupno ostvarenih izdataka za financijsku imovinu i otplatu zajmova u iznosu 523.688.776,00 kn, na izdatke vezane uz provedeni faktoring, otkup potraživanja od korisnika investicijske potpore se odnosi 236.695.373,00 kn. Navedeni faktoring je proveden u 2011., a nije bio evidentiran u poslovnim knjigama u okviru izdataka za financijsku imovinu i otplatu zajmova te su naknadno, kod ispravka knjiženja, evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskom izvještaju za 2013. U odnosu na prethodnu godinu izdaci za financijsku imovinu i otplatu zajmova su veći za 332.972.369,00 kn ili 174,6 %, zbog navedenog ispravka te kapitalnog projekta Izgradnja vodokomunalne infrastrukture, čija realizacija je započela u 2013.

Manjak prihoda za 2013. iznosi 40.953.656,00 kn. Iz prethodnog razdoblja je prenesen višak prihoda i primitaka u iznosu 224.358.437,00 kn, koji je uvećan za 476.025.022,00 kn, te je višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iskazan u iznosu 659.429.803,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2013., ukupna vrijednost imovine, te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 1.345.527.316,00 kn.

U tablici broj 3 se daju podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2013.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2013.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	210.109.536,00	219.178.684,00	104,3
1.1.	Nematerijalna imovina	3.694.347,00	3.343.639,00	90,5
1.2.	Građevinski objekti	6.810.700,00	1.644.188,00	24,1
1.3.	Postrojenja i oprema	22.683.199,00	17.078.793,00	75,3
1.4.	Prijevozna sredstva	14.521.349,00	10.528.277,00	72,5
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	157.707.303,00	176.640.443,00	112,0
1.6.	Druga nefinancijska imovina	4.692.638,00	9.943.344,00	211,9
2.	Financijska imovina	789.489.727,00	1.126.348.632,00	142,7
2.1.	Novčana sredstva	2.034.092,00	8.023.336,00	394,4
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih, te za više plaćene poreze i ostalo	5.513.206,00	5.082.667,00	92,2
2.3.	Potraživanja za dane zajmove	556.182.559,00	876.244.437,00	157,5
2.4.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	37.337.766,00	37.847.463,00	101,4
2.5.	Potraživanja za prihode poslovanja	177.726.693,00	188.546.664,00	106,1
2.6.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	10.695.411,00	10.604.065,00	99,1
	Ukupno imovina	999.599.263,00	1.345.527.316,00	134,6
3.	Obveze	132.502.673,00	126.884.883,00	95,8
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	107.628.198,00	91.381.975,00	84,9
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	142.419,00	0,00	-
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	24.338.222,00	35.502.908,00	145,9
3.4.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja	393.834,00	0,00	-
4.	Vlastiti izvori	867.096.590,00	1.218.642.433,00	140,5
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	999.599.263,00	1.345.527.316,00	134,6
	Izvanbilančni zapisi	417.460.172,00	477.452.461,00	114,4

Koncem 2013., vrijednost imovine, odnosno obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 1.345.527.316,00 kn.

U odnosu na stanje iskazano početkom 2013., vrijednost ukupne imovine, kao i obveza i vlastitih izvora je povećana za 345.928.053,00 kn ili 34,6 %.

Stanje nefinancijske imovine je povećano za 9.069.148,00 kn ili 4,3 % zbog ulaganja u imovinu u pripremi vezano uz realizaciju kapitalnih projekata iz programa IPA (IPA 2008., Daljnje jačanje kapaciteta veterinarske, fitosanitarne i sanitarne granične inspekcije i IPA 2009., Unaprjeđenje četiri odabrana dugoročna veterinarska i sanitarna granična prijelaza).

Povećanje druge nefinancijske imovine u iznosu 5.250.706,00 kn ili 111,9 % je rezultat preknjiženja postrojenja i računalne opreme s imovine u pripremi na drugu nefinancijsku imovinu. Navedena imovina je nabavljena u ranijim godinama u okviru kapitalnog projekta Usklađenje poljoprivrede s pravnom stečevinom EU, financiranog iz zajma Svjetske banke (IBRD). Projekt je u cijelosti realiziran, a nabavljena oprema je ugrađena u Središnji veterinarski informacijski sustav (SVIS). U okviru navedenog projekta provedena su ulaganja u izgradnju poslovne zgrade (GMO laboratorija, ureda, knjižnice i pratećih sadržaja) u Osijeku u iznosu 5.166.512,00 kn, koja su isknižena iz poslovnih knjiga na temelju ugovora o prijenosu vlasništva zaključenog s Hrvatskim centrom za poljoprivredu, hranu i selo, početkom srpnja 2013., što je utjecao na smanjenje vrijednosti građevinskih objekata za 75,9 %.

Na smanjenje vrijednosti postrojenja i opreme u iznosu 5.604.406,00 kn ili 24,7 % i prijevoznih sredstava u iznosu 3.993.072,00 kn ili 27,5 % je utjecao obračun ispravka vrijednosti.

U okviru imovine, vrijednosno najznačajnije povećanje u iznosu 336.858.905,00 kn ili 42,7 % se odnosi na financijsku imovinu. Na navedeno povećanje su utjecala potraživanja za sredstva zajma IBRD, CEB i EIB namijenjena za realizaciju projekata u nadležnosti Hrvatskih voda u iznosu 279.261.385,00 kn, te potraživanja od županija za sredstva udružena ranijih godina za kreditiranje Programa razvitka poljoprivrede u iznosu 46.283.227,00 kn, koja nisu bila evidentirana u poslovnim knjigama i iskazana u financijskom izvještaju početkom 2013.

Vrijednost dionica i udjela u glavnici trgovačkih društava je povećana zbog dokapitalizacije Veletržnice ribe Tribunj.

Novčana sredstva u iznosu 8.023.336,00 kn se odnose na depozite korisnika mjera tržišne potpore u iznosu 7.934.079,00 kn, neisplaćene potpore u poljoprivredi u iznosu 82.243,00 kn i drugo u iznosu 7.014,00 kn.

Ukupna potraživanja iznose 1.080.477.833,00 kn. Odnose se na potraživanja za dane zajmove u iznosu 876.244.437,00 kn, potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 188.546.664,00 kn, rashode budućeg razdoblja i nedospjelu naplatu prihoda (bruto plaća obračunana za prosinac 2013.) u iznosu 10.604.065,00 kn, potraživanja za povrat nenamjenski utrošenih sredstava iz prepristupnog fonda SAPARD u iznosu 4.315.257,00 kn, potraživanja od HZZO-a za naknade za bolovanja duža od 90 dana u iznosu 382.859,00 kn, potraživanja od zaposlenih u iznosu 348.872,00 kn i druga potraživanja u iznosu 35.679,00 kn. Od ukupno iskazanih potraživanja, dospjela iznose 1.069.873.768,00 kn.

Potraživanja za dane zajmove u iznosu 876.244.437,00 kn se odnose na potraživanja za zajam Svjetske banke (IBRD) u iznosu 565.471.327,00 kn, odobren za realizaciju projekta Unutarnje vode u iznosu 340.093.734,00 kn i projekta Zaštita Jadrana od onečišćenja u iznosu 225.377.593,00 kn te potraživanja za zajam Europske investicijske banke (EIB) i Razvojne banke vijeća Europe (CEB), odobren za kapitalni projekt Izgradnja vodokomunalne infrastrukture u iznosu 159.324.060,00 kn, potraživanja za povrat glavnice zajmova odobrenih u ranijim godinama iz proračunskih sredstava za koje analitičke evidencije o potraživanjima i naplatu potraživanja u korist državnog proračuna obavljaju banke u iznosu 146.949.050,00 kn te potraživanja od pravnih osoba nad kojima su zaključeni stečajni postupci u iznosu 4.500.000,00 kn.

Potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 188.546.664,00 kn se odnose na potraživanja za kamate na dane zajmove u iznosu 105.456.327,00 kn, za prihode iz proračuna za financiranje redovne djelatnosti Ministarstva u iznosu 46.690.595,00 kn, za prihode po posebnim propisima u iznosu 28.426.277,00 kn, potraživanja od korisnika potpora prema konačnom obračunu, odnosno provedenoj modulaciji za proizvodnu 2009., 2010. i 2011. u iznosu 9.145.414,00 kn, za povrat nenamjenski utrošenih sredstava temeljem rješenja poljoprivredne inspekcije u iznosu 3.501.423,00 kn, potraživanja za prihode od nefinancijske imovine u iznosu 713.082,00 kn i druga potraživanja u iznosu 19.247,00 kn te ispravak vrijednosti potraživanja u iznosu 5.405.701,00 kn.

Koncem 2013. su iskazane obveze u iznosu 126.884.883,00 kn. Odnose se na obveze za povrat glavnice duga vezano uz kupnju poslovne zgrade putem financijskog najma u iznosu 35.502.908,00 kn i obveze za kapitalne pomoći obrtnicima i malim poduzetnicima u iznosu 33.408.990,00 kn, obveze za materijalne rashode u iznosu 23.775.428,00 kn i zaposlene u iznosu 10.646.367,00 kn, obveze za depozite u iznosu 7.934.079,00 kn i subvencije u iznosu 6.204.495,00 kn, jamčevine u iznosu 4.580.226,00 kn, obveze za povrat sredstava pomoći iz programa SAPARD u iznosu 4.315.257,00 kn i druge nespomenute obveze u iznosu 517.133,00 kn. Od ukupno iskazanih obveza dospjele iznose 23.551.190,00 kn.

Koncem 2013., obveze za povrat glavnice duga vezano uz kupnju poslovne zgrade putem financijskog najma su iskazane u iznosu 35.502.908,00 kn, što je za 11.164.686,00 kn ili 45,9 % više u odnosu na stanje obveza iskazano početkom 2013., kada navedene obveze u financijskom izvještaju nisu bile pravilno iskazane.

Vrijednosno najznačajnije obveze za kapitalne pomoći obrtnicima i malim poduzetnicima u iznosu 33.286.992,00 kn se odnose na obveze za kapitalna ulaganja s rokom dospijeaća 30. lipnja 2014. U okviru obveza za subvencije u iznosu 6.082.666,00 kn, vrijednosno značajnije obveze se odnose na dospjele obveze za izravna plaćanja u poljoprivredi u iznosu 4.423.556,00 kn i IAKS mjere ruralnog razvoja u iznosu 1.659.110,00 kn.

II. REVIZIJA ZA 2013.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- analizirati ostvarenje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka u skladu s planom
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje Ministarstva.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa, interni akti te dokumentacija i informacije o poslovanju Ministarstva. Provjereno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola. U fazi planiranja revizije primijenjeni su analitički postupci uz pomoć kojih je obavljena analiza značajnih pokazatelja, te su istražene promjene i odstupanja od planiranih veličina. Uspoređeni su podaci iskazani u financijskim izvještajima s podacima iz prethodne godine i s podacima iz financijskog plana radi utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u elektronskim medijima i tisku. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je primjena zakona, pravila, procedura, odluka i drugih internih akata, s ciljem utvrđivanja zakonitosti poslovanja. Obavljena je provjera vrijednosno značajnijih stavki na pojedinim računima, a vrijednosno manje značajne stavke su testirane metodom uzorka. Obavljeni su razgovori s pomoćnicima ministra, načelnicima sektora, voditeljima službi i odjela te drugim zaposlenicima i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima.

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2012.

Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju Ministarstva za 2012., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Ministarstvu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Vezano uz planiranje, Državni ured za reviziju je naložio sredstva za državne potpore realnije planirati prema provedbenim mjerama unutar pripadajućeg programa radi praćenja ispunjenja utvrđenih programskih ciljeva.

Vezano uz računovodstveno poslovanje, revizijom je utvrđeno da do vremena sastavljanja financijskih izvještaja za 2012., u poslovnim knjigama nisu osigurani cjeloviti podaci o ukupno odobrenim i isplaćenim potporama, odnosno nepodmirenim obvezama prema korisnicima potpora, te je u cilju iskazivanja objektivne i realne slike financijskog položaja Ministarstva, Državni ured za reviziju naložio obveze za subvencije evidentirati u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 114/10 i 31/11). Za potraživanja od županija za sredstva udružena ranijih godina za kreditiranje Programa razvitka poljoprivrede, koja nisu evidentirana u poslovnim knjigama i iskazana u financiskim izvještajima i potraživanja od korisnika potpora prema konačnom obračunu, odnosno provedenoj modulaciji, koja su iskazana izvanbilančno, naloženo je iskazati bilančno. Nadalje, za garancije (jamstava) primljene od korisnika kapitalnih pomoći i koncesionara je naloženo ustrojiti analitičke evidencije te ih iskazati u okviru izvanbilančnih zapisa. Popisu imovine i obveza nije posvećena dužna pažnja vezano uz pripremu dokumentacije za popis, obavljanju cjelovitog popisa, te usklađivanju knjigovodstvenog i stvarnog stanja. U cilju realnog iskazivanja podataka u glavnoj knjizi i financijskim izvještajima, naloženo je obavljanje popisa imovine i obveza u skladu s odredbama navedenog Pravilnika. S obzirom da podaci o imovini i vrijednosti nekretnina nisu dostavljeni Agenciji za upravljanje državnom imovinom (sadašnji Državni ured za upravljanje državnom imovinom) radi unosa u Registar državne imovine, naloženo je postupanje u skladu s odredbama Zakona o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske (Narodne novine 94/13).

Vezano uz rashode za subvencije, odnosno potpore u poljoprivredi koje korisnici ostvaruju radi potpore dohotku, utvrđeno je da su veći od osiguranih sredstava u državnim proračunom za navedene namjene te su isplaćene s drugih proračunskih pozicija, jer u postupku planiranja nisu osigurani točni i pouzdani podaci o preuzetim obvezama prema korisnicima potpora, odnosno subvencija u poljoprivredi. Zbog navedenog, Državni ured za reviziju je naložio utvrditi Plan korištenja državnih potpora u skladu s odredbama godišnjih zakona o izvršavanju državnog proračuna, a obveze preuzete na temelju zakona i drugih propisa su trebale biti osnova za planiranje proračunskih sredstava. U cilju donošenja prijedloga i načina provedbe mjera poljoprivredne politike u skladu s odredbama Zakona o poljoprivredi (Narodne novine 149/09, 127/10, 50/12, 120/12 i 148/13), Državni ured za reviziju je naložio ustrojavanje Registra državne potpore u poljoprivredi i ruralnom razvoju, te izradu Godišnjeg izvješća o stanju poljoprivrede u prethodnoj kalendarskoj godini.

Vezano uz koncesije za gospodarsko korištenje voda i javnog vodnog dobra, Državni ured za reviziju je naložio potraživanja za koncesijske naknade evidentirati u glavnoj knjizi i financijskim izvještajima.

Nadalje, financijskom revizijom, kojom su bili obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Ministarstva za 2011., Državni ured za reviziju je za aktivnost Održivi razvitak područja i zajednica koje ovise o ribarstvu, u okviru programa Ribarstvo, naložio pribaviti vjerodostojnu dokumentaciju kojom se potvrđuje da su sredstva pomoći doznačena Lučkoj upravi iz Splita za izgradnju ribarske luke Komiža, utrošena za predviđene namjene u iznosu 8.000.000,00 kn.

Revizijom za 2013. je utvrđeno prema kojim nalogima je postupljeno, koji su u postupku izvršenja i prema kojima nije postupljeno.

Nalozi prema kojima je postupljeno:

- u 2013. je obavljena nadogradnja računalnog sustava prilagođenog za isplatu potpora u poljoprivredi te su provedene dodatne kontrolne aktivnosti i ispravci knjiženja kako bi se pogrešno evidentirane obveze prema korisnicima ispravno evidentirale u poslovnim knjigama. Slijedom navedenog, u 2013. su evidentirani izdaci za financijsku imovinu i otplatu zajmova u iznosu 236.695.373,00 kn, koji se odnose na provedeni faktoring u 2011., odnosno otkup potraživanja od korisnika investicijske potpore
- potraživanja od korisnika potpora prema konačnom obračunu, odnosno provedenoj modulaciji u 2009. i 2010., koja su ranije vođena izvanbilančno, evidentirana su bilančno. Konačan obračun prava na potpore za proizvodnu 2011. je obavljen početkom 2013. u iznosu 70.566.680,00 kn i bilančno je evidentiran u poslovnim knjigama. Korisnicima koji su ostvarili potporu za proizvodnu 2012., obračunana prava su umanjena za provedenu modulaciju u visini 98,0 % evidentiranih potraživanja po konačnom obračunu za proizvodnu 2011.
- podaci o nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske koje se koriste te o svim drugim nekretninama koje se koriste na temelju ugovora o zakupu, ugovora o najmu ili ugovora o korištenju, sa stanjem 31. prosinca 2013. su dostavljeni Državnom uredu za upravljanje državnom imovinom, radi unosa u Registar državne imovine
- godišnje izvješće o stanju poljoprivrede u prethodnoj kalendarskoj godini je sastavljeno i objavljeno na web stranici Ministarstva
- s obzirom da sredstva pomoći doznačena u ranijim godinama Lučkoj upravi iz Splita za izgradnju ribarske luke Komiža nisu utrošena za predviđene namjene, početkom 2014. je izvršen povrat sredstava u državni proračun
- na temelju ugovora o pristupanju Republike Hrvatske EU, Ministarstvo je prijavilo Europskoj komisiji postojeće državne potpore u 177 jedinica lokalne, područne (regionalne) samouprave. Tijekom 2013. su doneseni provedbeni propisi kojima se nacionalno zakonodavstvo u području državnih potpora usklađuje s propisima EU. Registar državne potpore u poljoprivredi i ruralnom razvoju uspostavljen je u predpristupnom razdoblju u obliku excel baze podataka o prijavljenim postojećim državnim potporama davatelja državnih potpora u poljoprivredi. Ulaskom u EU registar državnih potpora nadopunjuje se novo prijavljenim potporama davatelja sukladno uvjetima propisanim u relevantnim EU uredbama.

Nalozi u postupku izvršenja:

- potraživanja od županija za sredstva udružena ranijih godina za kreditiranje Programa razvitka poljoprivrede, evidentirana su u poslovnim knjigama i iskazana u financijskom izvještaju, ali nisu usklađena s evidencijama županija.

Nalozi prema kojima nije postupljeno:

- popisu imovine i obveza nije posvećena dužna pažnja vezana uz pripremu dokumentacije za popis, obavljanju cjelovitog popisa, te usklađivanju knjigovodstvenog i stvarnog stanja radi realnog iskazivanja podataka o vrijednosti imovine i obveza u financijskim izvještajima
- za garancije (jamstva) koje korisnici kapitalnih pomoći i koncesionari dostavljaju kao instrument osiguranja izvršenja ugovornih obveza, ustrojene su analitičke evidencije ali nisu cjelovite
- plan korištenja državnih potpora propisan odredbama Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2013. godinu (Narodne novine 139/12 i 23/13) nije donesen, što je jedan od razloga što preuzete obveze na temelju zakona i drugih propisa nisu bile osnova za planiranje proračunskih sredstava u 2013.

Nalaz za 2013.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: planiranje, računovodstveno poslovanje, imovina i obveze, prihodi, rashodi i izdaci te javna nabava.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti u dijelu koji se odnosi na planiranje, računovodstveno poslovanje, prihode, rashode i izdatke te koncesije.

1. Planiranje

1.1. Strateški plan za razdoblje od 2013. do 2015. je donesen u svibnju 2012. Financijski plan Ministarstva za 2013. i projekcije za 2014. i 2015. su donesene u prosincu 2012. s Obrazloženjem prijedloga financijskog plana. Izmjene i dopune financijskog plana za 2013. su donesene u svibnju i prosincu 2013.

- Prijedlog financijskog plana

Na temelju odredbi Zakona o proračunu, za izradu prijedloga državnog proračuna za razdoblje od 2013. do 2015., Ministarstvo financija je sastavilo Uputu koja sadrži temeljne ekonomske pokazatelje iz smjernica ekonomske i fiskalne politike, metodologiju izrade financijskog plana te rokove za izradu državnog proračuna. Na temelju navedene Upute, a u skladu s odobrenim limitima, proračunski korisnici na razini razdjela su za korisnike iz svoje nadležnosti (proračunske glave) trebali sastaviti posebne upute za izradu prijedloga financijskog plana uz definiranje obrasca u kojem su primijenjene sve proračunske klasifikacije. Proračunski korisnici za koje je u 2013. nadležno Ministarstvo su: Hrvatska agencija za hranu, Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, Hrvatski centar za poljoprivredu, hranu i selo, Agencija za poljoprivredno zemljište, Hrvatska poljoprivredna agencija i Poljoprivredna savjetodavna služba. Ministarstvo nije sastavilo posebne upute za izradu prijedloga financijskog plana s definiranim obrascima za proračunske glave iz svoje nadležnosti, kako je propisano Uputom Ministarstva financija.

Državni ured za reviziju nalaže izradu prijedloga financijskog plana na način i u skladu s postupcima propisanim Uputom Ministarstva financija.

- Financijski plan

Financijskim planom su planirani rashodi i izdaci u iznosu 3.969.156.903,00 kn. Vrijednosno najznačajniji rashodi su planirani za subvencije u okviru programa Poljoprivreda u iznosu 1.844.896.576,00 kn.

U okviru programa Ruralni razvoj, za aktivnost Investicijska potpora u poljoprivredi i ribarstvu, financijskim planom za 2013. planirani su rashodi za kapitalne pomoći poljoprivrednicima u iznosu 150.253.850,00 kn. Izmjenama i dopunama financijskog plana, sredstva su smanjena za 124.253.850,00 kn ili 82,7 % te su planirana u iznosu 26.000.000,00 kn.

Za pokriće obveza iz ranijeg razdoblja s rokom dospijeća u 2013. u iznosu 107.472.331,00 kn, sredstva nisu planirana. Odnose se na obveze prema bankama za otkup potraživanja (faktoring) u iznosu 88.733.249,00 kn i obveze prema korisnicima investicijske potpore u iznosu 18.739.082,00 kn. S bankama su u ranijim godinama zaključeni ugovori o poslovnoj suradnji, prema kojima se Ministarstvo obvezalo putem Agencije isplatiti potraživanja bankama po osnovi prava na investicijsku potporu, s rokom dospijeća 30. lipnja i 1. prosinca 2013.

S obzirom da sredstva za navedene namjene nisu planirana financijskim planom Ministarstva, Ministarstvo financija je na temelju sporazuma sa 16 banaka i Ministarstvom, podmirilo obvezu za 2013. prema bankama po osnovi otkupa potraživanja u iznosu 88.733.249,00 kn.

U 2013. je odobreno 50 zahtjeva za isplatu investicijske potpore u iznosu 50.039.863,00 kn, što je za 24.039.863,00 kn ili 92,5 % više od planiranih i osiguranih sredstava u državnom proračunu. Putem Agencije korisnicima investicijske potpore je isplaćeno 35.520.653,00 kn u 2013., od čega 16.781.571,00 kn za potpore odobrene u 2013. Potpore su plaćene na teret aktivnosti Investicijska potpora u poljoprivredi i ribarstvu u iznosu 24.388.202,00 kn i aktivnosti Mjere intervencije na tržištu poljoprivredno prehrambenih proizvoda u okviru programa Poljoprivreda u iznosu 11.132.451,00 kn. Financijskim planom za 2014. su planirani rashodi za kapitalne pomoći u iznosu 25.000.000,00 kn, a sredstva za pokriće obveza s rokom dospijeća u 2014. u iznosu 33.258.292,00 kn, nisu planirana.

Zakonom o proračunu su propisana temeljna proračunska načela koja se primjenjuju kod planiranja, donošenja i izvršavanja proračuna. Prema načelu jedne godine, proračun se donosi za proračunsku godinu i vrijedi za tu godinu, a u proračunu se planiraju sredstva za pokriće preuzetih obveza iz prethodne/-ih godina, kao i sredstva za plaćanje obveza nastalih u tekućoj fiskalnoj godini za koju se proračun donosi.

Nadalje, financijskim planom za 2013., izdaci za otplatu glavnice prema ugovoru o kupnji poslovne zgrade putem financijskog najma su planirani i izvršeni u okviru rashoda za nabavu nefinancijske imovine. Prema odredbi članka 64. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu je za izdatke za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova utvrđena skupina računa 54., u okviru koje se trebaju evidentirati planirana sredstva za plaćanje obroka za financijski najam poslovne zgrade.

Državni ured za reviziju nalaže više pažnje posvetiti planiranju uz primjenu temeljnih proračunskih načela u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

- Godišnji plan rada

Godišnji plan rada Ministarstva za 2013. nije donesen, što nije u skladu s odredbom članka 34. Uredbe o načelima za unutarnje ustrojstvo tijela državne uprave (Narodne novine 154/11 i 17/12). Navedenom odredbom je propisano da godišnji plan rada sadrži opći prikaz zadaća i poslova tijela državne uprave u određenoj godini, a posebice izrade nacrtu propisa, neposredne provedbe zakona i drugih propisa, upravnog, odnosno inspeksijskog nadzora te praćenja stanja u upravnim područjima iz djelokruga tijela državne uprave.

Godišnji plan rada sadrži i podatke o ciljevima koji se planiraju ostvariti, a koji su vezani uz opće i posebne ciljeve sadržane u strateškim planovima za trogodišnje razdoblje koje tijela državne uprave izrađuju u skladu sa Zakonom o proračunu, te podatke o najznačajnijim rizicima koji mogu utjecati na realizaciju postavljenih ciljeva. Također je propisano, da godišnji plan rada donosi čelnik tijela državne uprave, prijedlog se utvrđuje najkasnije 20 dana prije isteka roka za podnošenje zahtjeva za osiguranje sredstava za iduću proračunsku godinu, a donosi se najkasnije do kraja tekuće godine za iduću godinu.

Državni ured za reviziju nalaže donošenje godišnjeg plana rada u skladu s odredbama Uredbe o načelima za unutarnje ustrojstvo tijela državne uprave.

- 1.2. *Ministarstvo prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju vezano uz planiranje te navodi da je početkom 2014. izrađen Naputak o planiranju i izradi financijskog plana koji obuhvaća upute za izradu prijedloga financijskog plana po upravama i glavama unutar razdjela 060-Ministarstvo poljoprivrede s definiranim obrascima iz svoje nadležnosti. Na temelju Upute Ministarstva financija za izradu novog prijedloga državnog proračuna za razdoblje od 2015. do 2017. koja sadrži temeljne ekonomske pokazatelje iz Smjernica ekonomske i fiskalne politike, metodologiju izrade financijskog plana te rokove za izradu državnog proračuna, Ministarstvo će prema odobrenim limitima, na razini razdjela svojim korisnicima dostaviti Naputak o planiranju i izradi financijskog plana. Nadalje navodi da je donesen Godišnji plan rada za 2014., koji je objavljen na službenim stranicama Ministarstva u skladu s odredbom članka 34. Uredbe o načelima za unutarnje ustrojstvo tijela državne uprave.*

2. Računovodstveno poslovanje

- 2.1. Ministarstvo je obveznik primjene proračunskog računovodstva. Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu su definirane knjigovodstvene isprave, poslovne knjige, organizacija knjigovodstva, sadržaj računa Računskog plana i druga područja koja se odnose na proračunsko računovodstvo. Ustrojene su poslovne knjige i sastavljeni propisani financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza te Bilješke.

- Poslovne knjige

Koncem 2013. u poslovnim knjigama je evidentirana vrijednost imovine u iznosu 1.345.527.316,00 kn, a odnosi se na financijsku imovinu u iznosu 1.126.348.632,00 kn i nefinancijsku imovinu u iznosu 219.178.684,00 kn. U okviru nefinancijske imovine, vrijednosno su najznačajnija potraživanja u iznosu 1.080.477.833,00 kn, koja čine 80,3 % ukupne imovine. Vrijednosno značajnija potraživanja se odnose na potraživanja za dane zajmove u iznosu 876.244.437,00 kn i potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 188.546.664,00 kn.

Od ukupno iskazanih potraživanja za dane zajmove u iznosu 876.244.437,00 kn, na potraživanja od županija za sredstva udružena ranijih godina za kreditiranje Programa poljoprivrede se odnosi 46.283.227,00 kn.

U razdoblju od 2001. do 2003., na ime udruživanja sredstava, za realizaciju navedenog Programa, županijama je doznačeno 147.660.000,00 kn. Županije su se obvezale sredstva povrata kredita naplaćena od korisnika, mjesečno uplaćivati u državni proračun u omjeru u kojem je Ministarstvo sudjelovalo u formiranju kreditnog programa. Na temelju izvješća koja su dostavile županije, u državni proračun je do konca 2013. uplaćeno 41.908.500,00 kn, a za povrat je preostalo 105.751.500,00 kn. U poslovnim knjigama Ministarstva potraživanja su evidentirana u iznosu 46.283.227,00 kn, što je za 59.468.273,00 kn ili 56,2 % manje od iznosa iskazanog u izvješćima županija. Evidencije o navedenim potraživanjima je potrebno uskladiti. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, proračunski korisnici odgovorni su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti, za njihovu uplatu u proračun i za izvršavanje svih rashoda i izdataka u skladu s namjenama.

Nadalje, u glavnoj knjizi nisu evidentirana potraživanja za koncesijske naknade vezano uz gospodarsko korištenje voda i javnog vodnog dobra u iznosu 38.241.124,00 kn. Prema podacima iz pomoćnih knjiga, potraživanja za koncesijske naknade koncem 2013. iznose 30.300.014,00 kn, a obračunana kamata 7.941.110,00 kn. S obzirom da su potraživanja dio imovine, trebaju se evidentirati u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima u okviru imovine.

Prema odredbi članka 18. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, imovina jesu resursi koje kontrolira proračun, odnosno proračunski korisnici kao rezultat prošlih događaja i od kojih se očekuju buduće koristi u obavljanju djelatnosti.

U okviru potraživanja za prihode iz proračuna, iskazani su prihodi u iznosu 12.887.369,00 kn, čije su korištenje i namjena utvrđeni propisima o veterinarstvu, ribarstvu, šumarstvu i lovu.

U 2013., za financiranje proračunskih aktivnosti u okviru programa Veterinarstvo i sigurnost hrane, Upravljanje poljoprivredom, ribarstvom i ruralnim razvojem, Gospodarenje i zaštita šumskih resursa, lovišta i divljači, Ribarstvo i Unaprjeđenje lovstva ostvareni su namjenski prihodi u iznosu 53.980.003,00 kn. Neutrošena sredstva iz prethodnog razdoblja su iznosila 47.115.529,00 kn te su u 2013. ukupno raspoloživa sredstva iznosila 101.095.532,00 kn. Tijekom 2013. je utrošeno 59.067.935,00 kn, te su neutrošena sredstva na koncu 2013. iznosila 42.027.597,00 kn. Neutrošena sredstva, odnosno potraživanja su evidentirana u okviru odgovarajuće skupine računa Računskog plana utvrđene za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 28.427.146,00 kn, a razlika u iznosu 13.600.451,00 kn je evidentirana u okviru potraživanja za prihode iz proračuna u iznosu 12.887.369,00 kn i potraživanja za prihode od nefinancijske imovine u iznosu 713.082,00 kn. Odredbom članka 22. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu je propisano da su Računskim planom proračuna utvrđene brojčane oznake i nazivi pojedinih računa prema kojima je proračun obavezan iskazivati imovinu. Pomoćna evidencija (analitika) potraživanja za prihode po posebnim propisima nije usporediva s podacima u glavnoj knjizi, jer nije ustrojena prema subjektima i pojedinačnim računima, odnosno u pomoćnim evidencijama se vodi skupno četiri do pet vrsta potraživanja evidentiranih u glavnoj knjizi zasebno.

Navedeno nije u skladu s odredbom članka 8. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu prema kojoj su pomoćne knjige analitička knjigovodstvena evidencija stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

U okviru potraživanja za prihode po posebnim propisima, vrijednosno značajnija potraživanja u iznosu 20.724.157,00 kn se odnose na dospjela potraživanja za prihode od kontrola veterinarske inspekcije u iznosu 10.374.183,00 kn, potraživanja za prihode od kontrole objekata za klanje u iznosu 6.270.682,00 kn, potraživanja za prihode od obrazaca i pečata u iznosu 2.046.768,00 kn i potraživanja za prihode od veterinarskih sanitarnih pregleda u iznosu 2.032.524,00 kn. Za naplatu potraživanja za prihode od obrazaca i pečata te potraživanja za prihode od veterinarskih sanitarnih pregleda nisu poduzimane odgovarajuće mjere naplate, a najvećim dijelom su nastala u ranijim godinama. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, proračunski korisnici su odgovorni za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti, za njihovu uplatu u proračun i za izvršavanje svih rashoda i izdataka u skladu s namjenama.

Potraživanja od zaposlenih u iznosu 317.839,00 kn se odnose na predujmove za službena putovanja u inozemstvu dana u razdoblju od siječnja 2009. do konca 2013. U pojedinim slučajevima obračun putnih troškova je obavljan i po proteku jedne godine od službenog putovanja inozemstvu. Prema odredbi članka 19. Uredbe o izdacima za službena putovanja u inozemstvo koji se korisnicima državnog proračuna priznaju u materijalne troškove (Narodne novine 50/92 i 73/93), izdaci za službeno putovanje u inozemstvo priznaju se na temelju obračuna putnih troškova koji se u roku sedam dana od dana kad je službeno putovanje završeno, podnose u skladu s odredbama spomenute Uredbe, uz pisani izvještaj koji je ovjerio nadležni naredbodavac.

Potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 193.952.365,00 kn su umanjena za obračunani ispravak vrijednosti u iznosu 5.405.701,00 kn, te su evidentirana u iznosu 188.546.664,00 kn. Odnose se na potraživanja za zbrinjavanje i zdravstvenu zaštitu stoke u vojno-redarstvenim akcijama (Bljesak i Oluja).

Vrijednosno najznačajnije u iznosu 2.796.242,00 kn se odnosi na potraživanja od društva nad kojim je pokrenut stečajni postupak i proveden postupak brisanja iz sudskog registra u ranijim godinama, a za koja nisu poduzimane mjere naplate. Ministarstvo nema kriterije, uvjete i postupak za ispravak i otpis potraživanja. Ispravak je obavljen bez donošenja odluke o ispravku potraživanja. Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu je propisano da čelnik proračuna odlučuje o otpisu nenaplativih i zastarjelih potraživanja i obveza.

U okviru financijske imovine u iznosu 1.126.348.632,00 kn, evidentirana je vrijednost dionica i udjela u glavnici društava u javnom sektoru u iznosu 37.847.463,00 kn. Odnose se na vrijednost dionica i udjela Republike Hrvatske u glavnici četiri regionalne veletržnice (Osijek, Benkovac, Split i Rijeka-Matulji) u iznosu 19.638.000,00 kn, tri veletržnice ribe (Tribunj, Rijeka i Poreč) u iznosu 13.109.463,00 kn te u Nacionalnoj veletržnici Zagreb u iznosu 5.100.000,00 kn. Nacionalna veletržnica je osnovana 1997. i upisana u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu s temeljnim kapitalom u iznosu 110.000,00 kn koji je povećan 1998. za 3.169.000,00 kn i 2009. za 5.100.000,00 kn te iznosi 8.379.000,00 kn. Jedini dioničar društva je Republika Hrvatska.

U poslovnim knjigama je evidentirana dokapitalizacija društva provedena u 2009., a upisani temeljni kapital i dokapitalizacija provedena u ranijim godinama u iznosu 3.279.000,00 kn, nisu evidentirani u poslovnim knjigama Ministarstva. Nadalje, u poslovnim knjigama nije evidentiran poslovni udjel u društvu Veletržnica Opuzen u iznosu 2.508.000,00 kn. Temeljni kapital je iznosio 20.000,00 kn, od čega je Republika Hrvatska kao član društva imala udjel u društvu u iznosu 8.000,00 kn. U veljači 2004. temeljni kapital je povećao tadašnji Fond za razvoj i zapošljavanje uplatom u novcu na račun društva u iznosu 2.500.000,00 kn. Društvenim ugovorom je utvrđeno da Republika Hrvatska ima poslovni udjel u društvu u iznosu od 2.508.000,00 kn. Prema odredbi članka 18. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, imovina jesu resursi koje kontrolira proračun, odnosno proračunski korisnici kao rezultat prošlih događaja i od kojih se očekuju buduće koristi u obavljanju djelatnosti. S obzirom da imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske upravlja Ministarstvo, a dionice i udjeli u glavnici društava u javnom sektoru su dio imovine, nužno je vrijednost dionica i udjela u glavnici društava iz nadležnosti Ministarstva, evidentirati u poslovnim knjigama i iskazati u financijskom izvještaju u visini uplaćenih udjela.

U cilju iskazivanja objektivne i realne slike financijskog položaja Ministarstva, Državni ured za reviziju nalaže uskladiti sa županijama pogrešno evidentirana potraživanja za sredstva udružena ranijih godina za kreditiranje programa poljoprivrede. Također, nalaže evidentirati u glavnoj knjizi i iskazati u financijskom izvještaju potraživanja za koncesijske naknade. Nadalje, nalaže potraživanja za prihode po posebnim propisima evidentirati na propisanim računima Računskog plana proračuna uz poduzimanje odgovarajućih mjera za naplatu u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Državni ured za reviziju nalaže putne naloge za službena putovanja u inozemstvo pravdati u roku propisanom Uredbom o izdacima za službena putovanja u inozemstvo koji se korisnicima državnog proračuna priznaju u materijalne troškove. Državni ured za reviziju predlaže utvrditi kriterije, uvjete i postupak za ispravak i otpis potraživanja.

Državni ured za reviziju nalaže vrijednost dionica i udjela Republike Hrvatske u glavnici društava u javnom sektoru evidentirati u poslovnim knjigama i iskazati u financijskom izvještaju u visini uplaćenih udjela.

- Financijski izvještaji

Prema Izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, u 2013. je ostvaren manjak prihoda u iznosu 40.953.656,00 kn. Iz prethodne godine je prenesen višak prihoda i primitaka u iznosu 224.358.437,00 kn, koji je greškom uvećan za 476.025.022,00 kn, te je višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iskazan netočno u iznosu 659.429.803,00 kn.

U tijeku obavljanja revizije (lipanj 2014.) su provedeni ispravci pogrešnih evidentiranja. Postupci i način zaključnih knjiženja i utvrđivanje rezultata poslovanja su propisani odredbama članka 83. i 84. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima ne sadrže objašnjenja za odstupanja veća od 10,0 % u odnosu na ostvarene u izvještajnom razdoblju prethodne godine. Odnose se na izdatke za financijsku imovinu i otplatu zajmova, kapitalne pomoći, pomoći unutar općeg proračuna, tekuće donacije, rashode za zaposlene, službena putovanja, rashode za materijal i energiju, rashode za usluge vezano uz tekuće i investicijsko održavanje, računalne usluge, rashode reprezentacije, promidžbe i informiranja, komunalne usluge, zakupnine i najamnine te intelektualne usluge.

Odredbom članka 17. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 32/11) je propisano je da je u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima potrebno navesti razloge zbog kojih je došlo do većih (iznad 10,0 %) odstupanja od ostvarenja u izvještajnom razdoblju prethodne godine.

Bilješke uz Bilancu nisu cjelovite, jer ne sadrže podatke propisane odredbama navedenog Pravilnika, a odnose se na sudske sporove koji su u tijeku.

Ministarstvo je ustrojilo analitičke evidencije o sudskim sporovima iz svoje nadležnosti prema kojima potencijalne obveze iznose 174.331.030,00 kn. Od ukupno 453 sudska spora, u 369 sporova je tužitelj ili ovrhovoditelj Republika Hrvatska, odnosno Ministarstvo. Pravne i fizičke osobe su podnijele 84 tužbena zahtjeva vezano uz obračun i isplatu potpora u poljoprivredi i ribarstvu, naknadu šteta i koncesije. U izvanbilančnoj evidenciji koncem 2013., potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova nisu evidentirane. Odredbama članka 16. stavak 1. točka 3. navedenog Pravilnika je propisano da obvezne Bilješke uz Bilancu jesu pregled ostalih ugovornih odnosa i slično koji uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina (dana kreditna pisma, hipoteke, sporovi na sudu koji su u tijeku i slično). Jedna od mjera koju je Ministarstvo financija poduzelo u cilju praćenja i upravljanja potencijalnim obvezama je dopis (prosinac 2013.) upućen proračunskim korisnicima razine razdjela, kojim se zahtjeva imenovanje zaposlenika zaduženog za praćenje sporova iz nadležnosti korisnika, o čemu je bilo potrebno obavijestiti Državnu riznicu Ministarstva financija do 31. prosinca 2013., koja će navedenu obavijest dostaviti nadležnom odjelu Državnog odvjetništva Republike Hrvatske. Dopisom se također traži od proračunskih korisnika uspostava izvanbilančne evidencije sudskih sporova u tijeku sa stanjem 31. prosinca 2013. koju su bili obvezni dostaviti i Državnoj riznici do 31. siječnja 2014., uz napomenu o obvezi polugodišnjeg i godišnjeg ažuriranja. Nakon dostave podataka o potencijalnim obvezama proračunskih korisnika, zbrojni podaci trebaju biti iskazani u financijskim izvještajima državnog proračuna.

Državni ured za reviziju nalaže zaključna knjiženja na kraju izvještajnog razdoblja i utvrđivanje rezultata obavljati u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Nadalje, nalaže sastavljanje Bilješki uz financijske izvještaje u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu. Također, nalaže evidentiranje potencijalnih obveza u izvanbilančnu evidenciju.

- Popis imovine i obveza

Odredbom članka 15. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, za proračun i proračunske korisnike je propisana obveza popisa imovine i obveza na kraju poslovne godine sa stanjem na datum bilance. Svrha popisa je usklađivanje knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom.

Odlukom o godišnjem popisu imovine i obveza koja je donesena u listopadu 2012. imenovano je povjerenstvo za popis. Popisom je obuhvaćena nefinancijska i financijska imovina te obveze. Na temelju dostavljenih izvještaja povjerenstva, sastavljeno je izvješće o obavljenom popisu u kojem nisu utvrđene razlike knjigovodstvenog stanja u odnosu na stanje utvrđeno popisom. Za rashod je predložena neispravna, tehnološki zastarjela i uništena oprema i sitan inventar u visini nabavne vrijednosti, u cijelosti otpisane u iznosu 2.363.107,00 kn.

Revizijom je utvrđeno da su potraživanja i obveze te dugotrajna nefinancijska imovina u pripremi, popisani prema stanju evidentiranom u glavnoj knjizi, prema skupini računa Računskog plana iskazanoj na trećoj razini, a popis dionica i udjela nije cjelovit. Popisom nije utvrđeno stvarno stanje potraživanja i obveza jer su popisom obuhvaćena i potraživanja prema društvima nad kojima je zaključen stečajni postupak i proveden postupak brisanja iz sudskog registra. Vrijednost ulaganja u imovinu u pripremi nije utvrđena prema objektima i vrsti nabavljene opreme, a dionice i udjeli su popisani u iznosima evidentiranim u poslovnim knjigama, bez usklade s provedenim dokapitalizacijama. S obzirom da popisom imovine i obveza nije utvrđeno stvarno stanje, svrha godišnjeg popisa imovine i obveza, nije postignuta. Prema odredbi članka 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, popis imovine i obveza se provodi kako bi čelnik proračunskog korisnika na temelju izvještaja i priloženih popisnih lista odlučio o načinu likvidacije utvrđenih manjkova, načinu evidentiranja utvrđenih viškova, otpisu nenaplativih potraživanja i obveza, rashodovanju opreme i sitnog inventara, te mjerama protiv osoba odgovornih za manjkove, oštećenja, neusklađenost knjigovodstvenog i stvarnog stanja, zastaru i nenaplativost potraživanja.

Državni ured za reviziju nalaže popis imovine i obveza obavljati u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Neusklađeni i nedovoljno pouzdani podaci evidentirani u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima, između ostalog, posljedica su nedostatnog broja zaposlenika u nadležnoj ustrojstvenoj jedinici (Uprava za pravne i financijske poslove). Pojačana fluktuacija zaposlenika u spomenutoj Upravi, također predstavlja rizik koji djeluje na kvalitetu, potpunost i pouzdanost podataka koji se prezentiraju u financijskim izvještajima, odnosno u okviru informacijskog sustava promatrano u cjelini. S obzirom da je Ministarstvo proračunski korisnik čiji se financijski izvještaji uključuju u konsolidirane financijske izvještaje središnje, odnosno opće države, realnost i istinitost financijskih izvještaja izravno utječe i na realnost i istinitost konsolidiranih financijskih izvještaja. Državni ured za reviziju predlaže uspostavu potrebnih kontrolnih aktivnosti u cilju smanjenja rizika na prihvatljivu razinu radi postizanja objektivne i realne slike financijskog položaja Ministarstva.

2.2. *Ministarstvo prihvaća nalaz i preporuke Državnog ureda za reviziju vezano uz računovodstveno poslovanje. Vezano uz pogrešno evidentirana potraživanja od županija za sredstva udružena ranijih godina za kreditiranje programa poljoprivrede u iznosu 46.283.227,00 kn, koji je za 59.468.273,00 kn ili 56,2 % manji od iznosa iskazanog u izvješćima županija, navodi da su potraživanja ispravljena i usklađena s izvješćima županija u 2014. Kako je za realizaciju navedenog programa županijama doznačeno 147.660.000,00 kn, a u državni proračun je vraćeno 47.107.391,00 kn, potraživanja su evidentirana u iznosu 100.552.609,00 kn.*

Vezano uz nalaz da u glavnoj knjizi nisu evidentirana potraživanja za koncesijske naknade za gospodarsko korištenje voda i javnog vodnog dobra u iznosu 38.241.124,00 kn, Ministarstvo navodi da je osim zaduženja koncesionara za obračunane koncesijske naknade, potrebno evidentirati i kamate, zbog čega je od Uprave vodnoga gospodarstva zatražena specifikacija potraživanja. Naime, u Registru koncesija Ministarstva financija, iskazan je iznos obračunanih kamata na određeni dan, neovisno u kojem iznosu su do tada kamate podmirene. Kako bi se dobio podatak o iznosu ukupno obračunanih i naplaćenih kamata, potrebno je obraditi svakog koncesionara pojedinačno po ugovoru i ID broju. Ministarstvo navodi da će do konca 2014. osmisliti model evidentiranja koncesijskih naknada u glavnoj knjizi.

Na primjedbu da pomoćne evidencije, odnosno analitika potraživanja za prihode po posebnim propisima nije usporediva s podacima u glavnoj knjizi, Ministarstvo obrazlaže da pomoćna evidencija nije ustrojena prema subjektima i pojedinačnim računima, odnosno vodi se skupno za četiri do pet vrsta potraživanja evidentiranih u glavnoj knjizi zasebno, zbog toga što pojedine uplate moraju uslijediti prije izdavanja samog zaključka. Služba za financije ne dobiva pravodobno obavijest o zaduženju, odnosno o obvezi uplate na temelju koje bi se evidentirala zaduženja i pratile uplate. Za prihode po posebnim propisima za koje Ministarstvo izdaje račune, navodi da je pomoćna evidencija ustrojena i prati se naplata navedenih potraživanja. Vezano uz potraživanja za prihode od prodaje obrazaca i pečata te potraživanja za prihode od veterinarskih sanitarnih pregleda za koja nisu poduzimane odgovarajuće mjere naplate, a najvećim dijelom su nastala u ranijim godinama, Ministarstvo obrazlaže da su u 2014. kupci putem Službe za računovodstvene poslove informirani o iznosu potraživanja, nakon čega je Služba za pravne poslove preuzimala predmete o dužnicima radi primjene odgovarajućih mjera naplate.

Na primjedbu da putni nalozi nisu pravdani u roku propisanom Uredbom o izdacima za službena putovanja u inozemstvo koji se korisnicima državnog proračuna priznaju u materijalne troškove, navodi se da Sektor za financijsko planske i računovodstvene poslove kontinuirano šalje obavijesti djelatnicima za dostavu pisanih izvještaja o obavljenom službenom putovanju u inozemstvo radi obračuna troškova te navodi da će u narednom razdoblju poduzeti odgovarajuće mjere kako bi putne naloge za službena putovanja u inozemstvo pravdali u roku propisanom navedenom Uredbom.

Vezano uz vrijednost dionica i udjela Republike Hrvatske u glavnicu društava u javnom sektoru koja treba biti evidentirana u poslovnim knjigama i iskazana u financijskom izvještaju Ministarstva u visini uplaćenih udjela, navodi se da je prema podacima iz Sudskog registra Trgovačkog suda u Zagrebu, temeljni kapital u Nacionalnoj veletržnici Zagreb upisan u iznosu 8.379.000,00 kn. U poslovnim knjigama Ministarstva, bila je evidentirana samo dokapitalizacija iz 2009. u iznosu od 5.100.000,00 kn. Na temelju dostavljenog rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu (listopad 2014.), u poslovnim knjigama je evidentiran iznos 8.379.000,00 kn, što odgovara realnom stanju.

Nadalje navodi da će do konca 2014., u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima iskazati vrijednost uplaćenih udjela u veletržnici Opuzen.

U očitovanju na nalaz koji se odnosi na zaključna knjiženja na kraju izvještajnog razdoblja te na utvrđivanje rezultata, navodi da su u tijeku obavljanja revizije (lipanj 2014.), provedeni ispravci, a zaključna knjiženja i utvrđivanje rezultata za 2014., obaviti će se prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Nadalje, potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova su evidentirane u 2014. prema Uputi Ministarstva financija.

3. Prihodi

3.1. Prihodi su u 2013. ostvareni u iznosu 3.812.043.225,00 kn. Vrijednosno najznačajniji se odnose na prihode iz proračuna koji su ostvareni u iznosu 3.474.568.658,00 kn i čine 91,1 % ukupnih prihoda.

Drugi prihodi se odnose na pomoći iz inozemstva (darovnice) od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu 270.677.540,00 kn, prihode od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u iznosu 51.641.258,00 kn, kazne, upravne mjere i ostale prihode u iznosu 11.863.709,00 kn, prihode od imovine u iznosu 2.741.545,00 kn i prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga u iznosu 550.515,00 kn.

U okviru prihoda od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga nisu iskazani prihodi ostvareni od zakupa uredskog prostora u poslovnoj zgradi u Ulici grada Vukovara 78. u iznosu 43.126,00 kn. Navedeni prostor je dan u zakup u ranijim godinama na temelju ugovora o tehničkom održavanju poslovne zgrade zaključenog s izvršiteljem usluga. Ugovorena je mjesečna zakupnina u iznosu 7.187,67 kn.

U 2013., za zakup uredskog prostora nisu ispostavljeni računi, a godišnja zakupnina u iznosu 86.252,00 kn je u cijelosti podmirena u dva obroka, od čega je u 2013. plaćeno 43.126,00 kn. Odredbom članka 70. stavak 4. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu je propisano da prihode od zakupa i iznajmljivanja nefinancijske imovine evidentiraju proračuni. Proračunski korisnici koji iznajmljuju ili daju u zakup imovinu ostvarene prihode iskazuju kao prihode od pruženih usluga. U 2014. je uplaćeno 43.126,00 kn, a da koncem 2013. u poslovnim knjigama nisu evidentirana potraživanja za zakupnine u navedenom iznosu, što nije u skladu s odredbom članka 47. Zakona o proračunu.

Navedenom odredbom je propisano da su proračunski korisnici odgovorni za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti i za njihovu uplatu u proračun.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati potraživanja i prihode od zakupa u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

3.2. *Ministarstvo prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju te obrazlaže da su za zakup poslovnog prostora u 2014. ispostavljeni računi, a ostvareni prihodi evidentirani kao prihodi od pruženih usluga u skladu s odredbom Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu kojom je propisano da prihode od zakupa i iznajmljivanja nefinancijske imovine evidentiraju proračuni.*

4. Rashodi i izdaci

- 4.1. Rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 3.852.996.881,00 kn. Vrijednosno najznačajniji rashodi i izdaci se odnose na rashode za subvencije u iznosu 2.170.639.576,00 kn, izdatke za financijsku imovinu i otplatu zajmova u iznosu 523.688.776,00 kn i materijalne rashode u iznosu 376.582.928,00 kn.

Nepravilnosti i nedostaci su utvrđeni u dijelu rashoda koji se odnose na rashode za subvencije, rashode za kapitalne pomoći, materijalne rashode te rashode za naknade prema ugovorima o djelu.

- Rashodi za subvencije

Vrijednosno značajniji rashodi za subvencije su ostvareni u okviru programa Poljoprivreda u iznosu 1.751.469.004,00 kn i programa Ruralni razvoj u iznosu 269.470.771,00 kn. Rashodi za subvencije u okviru programa Poljoprivreda su ostvareni za aktivnost Izravna plaćanja u poljoprivredi radi potpore dohotku korisnicima potpora u poljoprivredi u iznosu 1.626.228.120,00 kn i aktivnost Mjere intervencije na tržištu poljoprivredno prehrambenih proizvoda u iznosu 125.240.884,00 kn.

U okviru programa Ruralni razvoj se provode IAKS mjere ruralnog razvoja. Odnose se na aktivnosti Potpora dohotku nekomercijalnim poljoprivrednicima u iznosu 79.664.500,00 kn i Očuvanje izvornih i zaštićenih pasmina domaćih životinja i ruralni razvitak u iznosu 17.907.630,00 kn, te IAKS mjere ruralnog razvoja Teži uvjeti gospodarenja u poljoprivredi u iznosu 70.370.885,00 kn, Ekološka poljoprivredna proizvodnja u iznosu 56.536.169,00 kn, Osiguranje od mogućih šteta proizvodnji u poljoprivredi u iznosu 26.007.602,00 kn i Integrirana poljoprivredna proizvodnja u iznosu 18.983.985,00 kn.

Za ostvarivanje prava na izravna plaćanja i IAKS mjere ruralnog razvoja, podnosi se jedinstven zahtjev za dodjelu prava na plaćanje elektronički, putem interneta, koristeći Agronet sustav uz uvjet da je poljoprivredno gospodarstvo upisano u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava, a poljoprivredno zemljište uneseno u nacionalni sustav identifikacije zemljišnih parcela (ARKOD) te da se obavlja poljoprivredna djelatnost.

Stoka za koju se podnosi zahtjev za izravna plaćanja u stočarstvu i za potpore za očuvanje izvornih i zaštićenih pasmina domaćih životinja mora biti upisana u Jedinstven registar domaćih životinja (JRDŽ) i ostale propisane upisnike te propisno označena. Zahtjevi za dodjelu prava na plaćanje za proizvodnu 2012. su se podnosili u razdoblju od 1. ožujka do 15. svibnja 2013. Uvjeti za stjecanje prava na potpore su propisani odredbama Zakona o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine 120/12, 80/13 i 136/12), (dalje u tekstu: Zakon) i Pravilnika o provedbi izravnih plaćanja i pojedinih mjera ruralnog razvoja za 2012. (Narodne novine 25/12, 51/12 i 121/12), te Pravilnika o provedbi izravnih plaćanja i IAKS mjera ruralnog razvoja (Narodne novine 145/12 i 29/13).

Zakonom je utvrđena Nacionalna omotnica, odnosno ukupna sredstva za izravna plaćanja na razini proizvodne godine, u skladu sa sredstvima osiguranim u državnom proračunu. Ukupan iznos raspoložive Nacionalne omotnice za 2012. odgovara zbroju svih obračunskih pojedinačnih prava korisnika. Ukoliko zbroj svih prihvatljivih zahtjeva za izravna plaćanja u okviru proizvodne godine veći od raspoložive Nacionalne omotnice, proporcionalno se umanjuju.

Prije same dodjele prava na plaćanje, obavlja se administrativna kontrola i kontrola na terenu. Administrativnu kontrolu provodi Agencija, a obuhvaća kontrolu usklađenosti podnesenih zahtjeva sa Zakonom. Za odstupanja između prijavljenih i stvarno utvrđenih poljoprivrednih površina, te prijavljenog i stvarno utvrđenog broja životinja obavljaju se umanjenja. Kontrolom na terenu je obuhvaćeno više od 5,0 % poljoprivrednih gospodarstava koja su podnijela zahtjev za izravna plaćanja za proizvodnu godinu, što je u skladu s propisima. Nakon usklađenja jediničnih iznosa izravnih plaćanja s osiguranim sredstvima u državnom proračunu i provedenih kontrola, obračunana su prava na izravna plaćanja u iznosu 1.705.429.882,00 kn. Od korisnika koji su ostvarili pravo na potporu za proizvodnu 2012., obračunana su prava na izravna plaćanja umanjena za 79.201.761,00 kn te su u poslovnim knjigama evidentirana u okviru rashoda za subvencije u iznosu 1.626.228.121,00 kn. Navedeno umanjenje se odnosi na obračun modulacije za proizvodnu 2009., 2010. i 2011. Odluke o ostvarenju prava na izravna plaćanja nisu donesene zbog čega korisnici potpore ne raspolažu s podacima o ostvarenim pravima na izravna plaćanja po sektorima i vrstama plaćanja, umanjenima i isključenjima, umanjenjima s osnova modulacije te konačnom obračunu. Odredbom članka 14. stavka 1. Zakona je propisano da Agencija za svakog korisnika donosi Odluku o ostvarivanju prava na izravna plaćanja koja se korisniku dostavlja preko zaštićene mrežne aplikacije Agronet sustava, a najkasnije do 31. svibnja iduće godine. Na Odluku, korisnik ima pravo podnijeti prigovor povjerenstvu za prigovore u Agenciji u roku 30 dana od dana dostave Odluke.

Nadalje, odredbom članka 70. stavka 3. i 6. Zakona je propisano da postupci vezani uz obradu zahtjeva za izravna plaćanja za proizvodnu 2012., započeti po odredbama Zakona o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine 92/10, 127/10, 124/11 i 50/12) i Pravilnika o provedbi izravnih plaćanja i pojedinih mjera ruralnog razvoja za 2012. će se dovršiti prema odredbama Zakona u pogledu: visine izravnih plaćanja, uvjeta za utvrđivanje vrijednosti prava na regionalno plaćanje povećane vrijednosti i posebnih prava na plaćanje za korisnike bez zemljišta i dinamike isplata. Za potrebe pravilne primjene navedene odredbe, isplate za proizvodnu 2012. se obavljaju u 2012., 2013. i 2014.

Prema odredbi članka 94. Pravilnika o provedbi izravnih plaćanja i IAKS mjera ruralnog razvoja, sredstva za sve vrste plaćanja iz članka 3. Pravilnika se isplaćuju korisnicima u najviše dva obroka, u razdoblju od 1. prosinca 2013. do 30. lipnja 2014.

U 2013. je putem izravnih plaćanja korisnicima isplaćeno 1.709.451.518,00 kn, u visini osiguranih sredstava u državnom proračunu. Od ukupno isplaćenih sredstava, na isplate za proizvodnu 2012. se odnosi 1.640.533.499,00 kn, a obuhvaćaju regionalno plaćanje za livade, pašnjake i mlijeko u iznosu 1.281.087.862,00 kn, posebna plaćanja za tov goveda, mliječne krave i krave dojilje (u visini 6,0 % omotnice za Zajedničku poljoprivrednu politiku EU) u iznosu 141.983.787,00 kn, državnu pomoć u iznimno osjetljivim sektorima (šećerna repa, ekstra djevičansko i djevičansko maslinovo ulje, duhan, mliječne krave i rasplodne krmače) u iznosu 111.287.645,00 kn i plaćanja godišnje premije za krave dojilje, ovce i koze u iznosu 106.174.205,00 kn.

Koncem 2013. u poslovnim knjigama su evidentirane dospjele obveze za izravna plaćanja u poljoprivredi u iznosu 4.423.556,00 kn i IAKS mjere ruralnog razvoja u iznosu 1.659.110,00 kn, koje se korisnicima isplaćuju u 2014.

Na web-stranici Agencije nisu objavljeni podaci o korisnicima i isplaćenim potporama vezano uz izravna plaćanja i IAKS mjere ruralnog razvoja, što nije u skladu s odredbom članka 96. navedenog Pravilnika, kojom je propisano da je Agencija obvezna navedene podatke objaviti do 30. lipnja 2014.

Državni ured za reviziju nalaže donošenje odluka o ostvarenim pravima na izravna plaćanja u skladu s odredbama Zakona o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju. Također, nalaže podatke o korisnicima i isplaćenim potporama objaviti na web-stranici Agencije u skladu s odredbama Pravilnika o provedbi izravnih plaćanja i IAKS mjera ruralnog razvoja.

- Rashodi za kapitalne pomoći

U okviru rashoda za kapitalne pomoći u iznosu 263.047.979,00 kn, evidentirani su rashodi za kapitalne pomoći poljoprivrednicima i obrtnicima u iznosu 82.588.941,00 kn. Vrijednosno značajnija sredstva se odnose na potpore korisnicima IPARD programa u iznosu 73.086.642,00 kn i potpore ribarskim zadrugama u iznosu 8.729.981,00 kn. Potpora ribarskim zadrugama od 2009. se dodjeljuje na temelju zakona, pravilnika i natječaja koji se donose godišnje. Na temelju Zakona o strukturnoj potpori i uređenju tržišta u ribarstvu (Narodne novine 153/09, 127/10 i 50/12) i Pravilnika o dodjeli potpore ribarskim zadrugama u 2013. godini (Narodne novine 70/13), proveden je Natječaj za dodjelu potpore ribarskim zadrugama u 2013. godini (Narodne novine 75/13).

Odredbom članka 7. navedenog Pravilnika je propisano da Ministarstvo provodi natječaj u skladu s proračunskim sredstvima za tekuću godinu, a na temelju Odluke o raspoređivanju i korištenju sredstava namijenjenih za dodjelu potpore ribarskim zadrugama, koju donosi ministar. Navedenu Odluku ministar nije donio, a sredstva su isplaćena na temelju odredaba Pravilnika o dodjeli potpore ribarskim zadrugama u 2013. godini, provedenog natječaja i osiguranih sredstava u državnom proračunu.

Državni ured za reviziju nalaže pri dodjeli potpore ribarskim zadrugama, donošenje odluke o raspoređivanju i korištenju sredstava namijenjenih za dodjelu potpore ribarskim zadrugama.

- Materijalni rashodi

Od ukupno ostvarenih materijalnih rashoda u iznosu 376.582.928,00 kn, na rashode za usluge se odnosi 334.334.110,00 kn ili 88,8 %.

Vrijednosno značajniji rashodi za usluge se odnose na zdravstvene i veterinarske usluge u iznosu 257.885.010,00 kn te intelektualne i osobne usluge u iznosu 27.962.030,00 kn.

Vrijednosno značajniji rashodi za zdravstvene i veterinarske usluge se odnose na usluge terenske i laboratorijske dijagnostike u iznosu 55.463.093,00 kn, pristojbe i naknade veterinarske inspekcije u iznosu 46.263.976,00 kn, usluge uklanjanja lešina u iznosu 29.779.469,00 kn i veterinarskih pregleda gospodarstava u iznosu 21.136.682,00 kn.

Dio usluga laboratorijske i terenske dijagnostike obavlja Veterinarski fakultet iz Zagreba. Usluge su ugovorene u iznosu 4.397.525,00 kn, a rashodi za navedene usluge su ostvareni u iznosu 4.330.489,00 kn.

U okviru ostvarenih rashoda za usluge laboratorijske i terenske dijagnostike je uključena nabava uređaja za izvođenje pretraga lančanom reakcijom polimerazom u stvarnom vremenu u iznosu 283.779,00 kn. Veterinarski fakultet je od Ministarstva zatražio prenamjenu neutrošenih (ugovorenih) sredstava namijenjenih za terensku i laboratorijsku dijagnostiku zaraznih i nametničkih bolesti životinja za 2013., za nabavu opreme u vrijednosti 283.779,00 kn, što je Ministarstvo odobrilo u prosincu 2013. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 47. Zakona o proračunu kojom je, između ostaloga, propisano da su proračunski korisnici odgovorni za izvršavanje svih rashoda u skladu s namjenama. Nabava opreme za izvršitelja usluge nije planirana, stoga su neutrošena proračunska sredstva trebala biti vraćena u proračun ili prenamijenjena u skladu s uvjetima i na način propisan odredbama članka 46. Zakona o proračunu. Veterinarski fakultet se ugovorom obvezao dostaviti Upravi veterinarstva u završnom izvješću Plan uvođenja novih laboratorijskih metoda i Plan akreditacije metoda za trogodišnje razdoblje, što nije učinjeno.

Nadalje, u okviru rashoda za usluge terenske i laboratorijske dijagnostike su evidentirani rashodi za usluge monitoringa mesa školjaka i mora u iznosu 3.612.044,00 kn. Usluge su obavljene na temelju ugovora zaključenih s Hrvatskim veterinarskim institutom (dalje u tekstu: Institut), u svibnju 2012. i ožujku 2013. Ugovorom se Institut obvezao dostaviti izvješće o obavljenim uslugama, do 31. siječnja 2014., uz naznaku dijagnostike odnosno pretrage, broja pretraženih uzoraka, pojedinačne cijene pretraživanja svakog uzorka, ukupne cijene pretraživanja uzoraka, nabavi i utrošku te stanju zaliha testova (kitova) za 2013.

Ujedno se obvezao dostaviti Plan uvođenja novih laboratorijskih metoda i Plan akreditacije metoda za trogodišnje razdoblje.

U završnom izvješću o kontroli izvršenja zaključenih ugovorenih, obračunanih, te obavljenih usluga (bez datuma), nisu navedeni ukupna cijena nabave i utroška te stanje zaliha testova (kitova) za 2013., kao ni Plan uvođenja novih laboratorijskih metoda i Plan akreditacije metoda za trogodišnje razdoblje. Utvrđeni financijski podaci o obavljenim uslugama prema završnom izvješću odgovaraju podacima evidentiranim u poslovnim knjigama.

Rashodi za usluge laboratorijskih pretraga hrane za životinje za potrebe provedbe Plana monitoringa za hranu za životinje su ostvareni u iznosu 1.460.306,00 kn na temelju ugovora zaključenih u svibnju 2012. i lipnju 2013. s Institutom. Ugovorena je dostava izvješća o obavljenim uslugama do 31. svibnja 2013., odnosno 31. svibnja 2014. Prema izvješću o obavljenim uslugama (bez datuma), usluge za razdoblje od svibnja 2012. do svibnja 2013. su obavljene u iznosu 518.400,00 kn, a prema izvješću o obavljenim uslugama (isti nije datiran, ni potpisan) usluge za razdoblje od svibnja 2013. do svibnja 2014. su obavljene u iznosu 1.166.288,00 kn. U Izvješću o obavljenim uslugama za razdoblje od svibnja 2013. do svibnja 2014. dana je specifikacija računa prema mjesecima koja se razlikuju od ulaznih računa evidentiranih u poslovnim knjigama, čime je onemogućena kontrola točnosti ispostavljenih računa. Ugovaranjem usluga na razini kalendarske godine osigurava se jednostavnije planiranje proračunskih sredstava za koje je propisano načelo jedne godine.

Državni ured za reviziju predlaže u cilju uspostave potrebnih kontrolnih postupaka u financijskom praćenju izvršenja ugovora osigurati sve potrebne preduvjete za učinkovitu kontrolu. Također predlaže u cilju jednostavnijeg planiranja proračunskih sredstava, pri ugovaranju primijeniti načelo jedne godine.

Državni ured za reviziju nalaže osigurana sredstva u državnom proračunu koristiti za planirane namjene. Nadalje, nalaže zahtijevati od Instituta dostavljanje završnog izvješća s Planom uvođenja novih laboratorijskih metoda i Plan akreditacije metoda za trogodišnje razdoblje.

- Rashodi za naknade prema ugovorima o djelu

Rashodi za intelektualne i osobne usluge su ostvareni u iznosu 27.962.030,00 kn, a vrijednosno značajniji rashodi se odnose na aktivnosti programa IPA u iznosu 11.572.546,00 kn, aktivnosti programa Ribarstvo u iznosu 7.312.551,00 kn te aktivnost Administracija i upravljanje iz programa Upravljanje poljoprivredom, ribarstvom i ruralnim razvojem u iznosu 6.284.362,00 kn.

Od ukupno ostvarenih rashoda za intelektualne i osobne usluge u okviru programa Ribarstvo u iznosu 7.312.551,00 kn, vrijednosno najznačajniji u iznosu 5.625.676,00 kn se odnose aktivnost Praćenje biološkog bogatstva mora, vezano uz usluge provedbe plana prikupljanja podataka o morskome ribarstvu.

Navedene usluge obavlja Institut za oceanografiju i ribarstvo iz Splita na temelju ugovora zaključenog u lipnju 2012.

U okviru aktivnosti Administracija i upravljanje su ostvareni rashodi za naknade prema ugovorima o djelu u iznosu 3.506.468,00 kn. Ugovori o djelu su zaključeni sa 48 vanjskih suradnika. Odnose se na administrativno-računovodstvene poslove te druge poslove iz redovne djelatnosti Ministarstva. Navedeni poslovi su najvećim dijelom obavljani neprekidno u razdoblju dužem od jedne godine, a ugovori o djelu su s izvršiteljima usluga produljivani mjesečno.

Odredbom članka 3. Zakona o državnim službenicima (Narodne novine 49/12-pročišćeni tekst, 37/13 i 38/13) je propisano da poslove u državnim tijelima obavljaju državni službenici i namještenici. Državni službenici su osobe koje u državnim tijelima kao redovito zanimanje obavljaju poslove iz djelokruga tih tijela, a namještenici su osobe koje u državnim tijelima rade na pomoćno-tehničkim poslovima i ostalim poslovima čije je obavljanje potrebno radi pravodobnog i kvalitetnog obavljanja poslova iz djelokruga državnih tijela.

Odredbama članaka 52. i 61. navedenog Zakona je propisano da se izabrani kandidat prima u državnu službu rješenjem čelnika tijela ili službene osobe u opisu poslova koje je rješavanje o tome, sukladno propisima o ustrojstvu državnih tijela. Za obavljanje privremenih poslova ili poslova čiji se opseg privremeno povećao, a koji nisu trajnijeg karaktera, kao i radi zamjene duže vrijeme odsutnog službenika, osobe se mogu primiti u državnu službu na određeno vrijeme dok traju privremeni poslovi ili poslovi čiji se opseg privremeno povećao, odnosno do povratka odsutnog službenika, a što može trajati najviše godinu dana.

Nadalje, prema odredbi članka 61. stavka 2. navedenog Zakona, za prijam u državnu službu na određeno vrijeme za obavljanje privremenih poslova ili poslova čiji se opseg privremeno povećao potrebno je prethodno odobrenje središnjeg tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose. Iz navedenog proizlazi da se pojedini poslovi iz djelokruga Ministarstva koji su obavljani u Ministarstvu u razdoblju dužem od jedne godine (poslovi trajnijeg karaktera) nisu mogli povjeriti pružateljima usluga na temelju ugovora o djelu.

Odredbom članka 62. navedenog Zakona je propisano da se pojedini poslovi koji se obavljaju u državnom tijelu, osim poslova koje obavljaju državni službenici iz članka 3. stavka 2. ovoga Zakona, mogu na temelju ugovora o djelu povjeriti pružateljima stručnih usluga izvan državne službe. Visina izdataka za pružatelje usluga na temelju ugovora o djelu ne smije prelaziti 2,0 % od ukupnog iznosa sredstava koji je osigurana za plaće zaposlenika u tekućoj godini.

Rashodi za plaće za redovan rad s doprinosima zaposlenika Ministarstva su planirani u iznosu 110.501.875,00 kn, a rashodi za usluge na temelju ugovora o djelu su ostvareni u iznosu 3.506.468,00 kn i iznose 3,2 % sredstava osiguranih za osnovne plaće s doprinosima zaposlenika Ministarstva za 2013., te su veći od propisanog iznosa. U 2012. navedeni rashodi su iznosili 3,1 % sredstava osiguranih za osnovne plaće s doprinosima zaposlenika Ministarstva.

Državni ured za reviziju nalaže obavljanje poslova, iz djelokruga rada Ministarstva, povjeriti državnim službenicima ili namještenicima u skladu s odredbama Zakona o državnim službenicima. Također, nalaže ugovaranje poslova putem ugovora o djelu do Zakonom propisanog ograničenja.

- 4.2. *Vezano uz nepravilnost koja se odnosi na odluku o ostvarenim pravima na izravna plaćanja prema odredbama Zakona o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju te objavu podataka o korisnicima i isplaćenim potporama na web-stranici Agencije prema odredbama Pravilnika o provedbi izravnih plaćanja i IAKS mjera ruralnog razvoja, Ministarstvo obrazlaže da su odredbama navedenog Zakona uređena izravna plaćanja i mjere ruralnog razvoja za 2013., a za proizvodnu 2012. je utvrđena visina izravnih plaćanja, uvjeti za utvrđivanje vrijednosti prava na regionalno plaćanje, povećane vrijednosti i posebna prava na plaćanje za korisnike bez zemljišta te dinamika isplate. Odredbom članka 70. stavak 6. navedenog Zakona je utvrđeno da se isplate za proizvodnu 2012. obavljaju u 2012., 2013. i 2014., a svi drugi postupci vezani uz obradu zahtjeva za izravna plaćanja za proizvodnu 2012. započeti prema odredbama Zakona o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju se dovršavaju prema odredbama tog Zakona. Odredbom članka 19. navedenog Zakona je utvrđeno da Agencija za svakog korisnika donosi odluku o ostvarivanju prava na plaćanja, međutim rok za donošenje odluke nije propisan. Tek po završetku financijske 2014. i konačno utvrđenom rebalansu za 2014. bit će poznato jesu li osigurana sredstva za financiranje izravnih plaćanja za 2012. do utvrđene gornje granice obaveza iz Zakona, kada bi Agencija trebala napraviti konačni obračun vrijednosti prava za proizvodnu 2012. i za svakog pojedinog korisnika bi trebala donijeti Odluku o ostvarivanju prava na izravna plaćanja koja će korisnicima biti dostavljena preko zaštićene mrežne aplikacije Agronet sustava. Nakon konačnog obračuna i donošenja odluka za 2012., Agencija će objaviti podatke o korisnicima na svojoj web stranici. Nadalje, za proizvodnu 2013., Odluke o ostvarivanju prava na izravna plaćanja dostavljene su korisnicima, a podaci o korisnicima objavljeni na web stranici Agencije u skladu s odredbom članka 14. Zakona i odredbom članka 96. Pravilnika o provedbi izravnih plaćanja i IAKS mjera ruralnog razvoja.*
- Vezano uz dodjelu potpore ribarskim zadrugama bez odluke o raspoređivanju i korištenju sredstava namijenjenih za dodjelu potpore ribarskim zadrugama koju donosi ministar, Ministarstvo navodi da je Uprava ribarstva primila na znanje nalaz Državnog ureda za reviziju te da će ubuduće natječaj za dodjelu potpora u ribarstvu provoditi nakon što navedena odluka bude donesena, a što uključuje i dodjelu potpora u 2014.*

Na primjedbu da je dio neutrošenih sredstava namijenjenih za usluge terenske i laboratorijske dijagnostike zaraznih i nametničkih bolesti životinja za 2013. prenamijenjen za nabavu opreme u iznosu 283.279,00 kn, navodi se da je Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane odobrila zahtjev Veterinarskog fakulteta iz Zagreba za prenamjenu dijela sredstava radi nabave laboratorijske opreme koja služi u svrhu dijagnostike ugovorenih bolesti životinja u prosincu 2013. (KLASA: 402-01/13-01/427, URBROJ:525-10/1288-13/3), a ubuduće će navedene postupke provoditi u skladu s odredbama Zakona o proračunu. Također, navodi da Veterinarski fakultet nije u završnom izvješću dostavio Plan uvođenja novih laboratorijskih metoda i Plan akreditacije metoda za trogodišnje razdoblje, iako je dostava navedenih podataka bila utvrđena odredbom članka 5. stavak 5. Ugovora o terenskoj i laboratorijskoj dijagnostici zaraznih i nametničkih bolesti životinja za 2013. (KLASA: 322-01/13-01/649, URBROJ:525-10/0252-13-1). U listopadu 2014., Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane je dopisom (KLASA: 023-01/14-01-435, URBROJ: 525-10/0246-14-2) zatražila od Veterinarskog fakulteta žurnu dostavu navedenih planova

Vezano uz nalaz da Hrvatski veterinarski fakultet nije ispunio ugovorne obveze u dijelu koji se odnosi na informaciju o ukupnoj cijeni nabave i utroška te stanja zaliha testova (kitova) za 2013., kao i dostavu Plana uvođenja novih laboratorijskih metoda i Plana akreditacije metoda za trogodišnje razdoblje, navodi da je Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane zatražila žurnu dostavu navedenih podataka (KLASA: 023-01/14-01/435, URBROJ: 525-10/0246-14-1) u listopadu 2014.

Ministarstvo prihvaća nalaz koji se odnosi na nepravilnosti utvrđene u okviru rashoda za naknade prema ugovorima o djelu.

5. Koncesije

- 5.1. Postupci davanja koncesija, prestanak koncesije, pravna zaštita u postupcima davanja i prestanka koncesije te druga pitanja u vezi s koncesijama, do konca 2012. su bili uređeni Zakonom o koncesijama (Narodne novine 125/08), a od konca 2012. na snazi je novi Zakon o koncesijama (Narodne novine 143/12).

U cilju osiguranja transparentnog i sveobuhvatnog sustava praćenja ugovora o koncesijama uspostavljen je Registar koncesija koji je u nadležnosti Ministarstva financija. Operativne poslove Registra obavlja Financijska agencija koja raspolaže s podacima o izvršenim pojedinačnim uplatama, po svim koncesijskim naknadama i obveznicima na razini Republike Hrvatske.

- Koncesije za gospodarsko korištenje voda i javnog vodnog dobra

Primjena Zakona o koncesijama i postupak davanja koncesija za gospodarsko korištenje voda je uređen Zakonom o vodama (Narodne novine 153/09, 130/11, 56/13 i 14/14, dalje u tekstu: Zakon). Uredbom o uvjetima davanja koncesija za gospodarsko korištenje voda (Narodne novine 89/10, 46/12 i 51/13), propisani su uvjeti, najniži iznos naknade za koncesiju i način određivanja iznosa naknade.

Prije stupanja na snagu navedenih propisa, postupci za dodjelu koncesija na vodama i javnom vodnom dobru bili su propisani Uredbom o uvjetima i postupku za dodjelu koncesije na vodama i javnom vodnom dobru (Narodne novine 99/96 i 11/98) i Zakonom o koncesijama (Narodne novine 89/92), te Zakonom o vodama (Narodne novine 107/95 i 150/05).

Prema odredbama Zakona o koncesijama (Narodne novine 125/08), koncesija se, između ostalog može dati za korištenje voda i javnog vodnog dobra. Prema odredbama Zakona, naknada za koncesije se obračunava i naplaćuje prema postupku obračuna i naplate naknade za korištenje voda sukladno zakonu kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva. Nadzor nad ispunjenjem ugovora o koncesiji obavlja Ministarstvo, a stručnu potporu pri nadzoru ispunjenja koncesijskih uvjeta pružaju Hrvatske vode, koje obavljaju obračun i naplatu naknade za koncesije. Hrvatske vode su ustrojile Očevidnik koncesija za gospodarsko korištenje voda (dalje u tekstu: Očevidnik) usklađen s Registrom koncesija. Prema podacima iz Očevidnika stanje duga na dan 31. prosinca 2013. za nenaplaćene koncesijske naknade iznosi 22.137.184,00 kn.

Hrvatske vode ne izdaju rješenja za koncesijske naknade koje se odnose na zahvaćanje voda za potrebe javne vodoopskrbe, korištenje kopnenih voda za uzgoj riba u zatvorenim vodama, gradnju trajnih građevina i/ili ugradnju uređaja na javnom vodnom dobru, postavljanje plutajućih ili plovećih objekata na vodama radi obavljanja ugostiteljske ili druge tržišne djelatnosti. Za navedene koncesijske naknade, koncesionarima se ne dostavljaju zaduženja. Odredbom članka 9. stavka 5. Pravilnika o Registru koncesija je propisano da je davatelj koncesije dužan koncesionarima dostavljati zaduženja po osnovi naknade za koncesiju izdavanjem računa.

Prema podacima Uprave vodnog gospodarstva, za navedene koncesijske naknade stanje duga s obračunanim kamatama na dan 31. prosinca 2013. iznosi 16.103.940,00 kn. Od ukupno 669 važećih ugovora o koncesiji, 477 ugovora ili 71,3 % je zaključeno prije 2008. i ne sadrži instrumente osiguranja provedbe ugovora o koncesiji.

Prema odredbama Zakona o koncesijama iz 2008., obveza davatelja koncesije je da prikupi potrebna jamstva i/ili instrumente osiguranja naplate naknade koncesije te naknade moguće štete nastale zbog neispunjenja obveza iz ugovora o koncesiji (zadužnice, bankarske garancije, osobna jamstva, mjenice i ostalo) u skladu s procjenom očekivane vrijednosti koja proizlazi iz prava iz ugovora o koncesiji. Od 2008. do 2013., zaključen je manji broj ugovora o koncesijama.

Prema odredbi članka 62. Zakona o koncesijama, davatelj koncesije koji je zaključio ugovor o koncesiji prije stupanja na snagu Zakona o koncesijama iz 2008., a koji ne sadrži odgovarajuće instrumente osiguranja, obavezan je zatražiti odgovarajuće instrumente osiguranja provedbe ugovora o koncesiji (zadužnice, bankarske garancije, osobna jamstva, mjenice i ostalo), za preostalo razdoblje trajanja koncesije, a ako se ne dostave, potrebno je raskinuti ugovor.

Državni ured za reviziju nalaže dostavljati zaduženja koncesionarima po osnovi koncesijske naknade izdavanjem računa, odnosno rješenja u skladu s odredbama Pravilnika o Registru koncesija. Također, nalaže pribaviti instrumente osiguranja provedbe ugovora o koncesiji u skladu s odredbama Zakona o koncesijama.

- Koncesije u veterinarstvu

Na temelju odredbe članka 51. Zakona o veterinarstvu (Narodne novine 41/07, 155/08 i 55/11), odnosno odredbe članka 103. Zakona o veterinarstvu (Narodne novine 82/13 i 148/13), poslovi sakupljanja i toplinske prerade nusproizvoda životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi, obavljaju se na temelju stečene koncesije.

Koncesija za obavljanje navedenih poslova je dana 2007. društvu s kojim je Ministarstvo zaključilo ugovor o koncesiji na vrijeme od deset godina u skladu s odredbom članka 51. stavka 5. Zakona o veterinarstvu.

Ugovorom je utvrđeno da korisnik koncesije plaća koncesijsku naknadu u visini 0,5 % godišnjeg prihoda kojeg ostvari korisnik koncesije u razdoblju od prve do treće godine trajanja koncesije, a 0,9 % godišnjeg prihoda kojeg ostvari korisnik koncesije u razdoblju od četvrte do desete godine trajanja koncesije. Nadzor izvršavanja obveza preuzetih ugovorom o koncesiji je propisan odredbom članka 51. Zakona o koncesijama iz 2012. Navedenom odredbom je, između ostaloga, propisano da je davatelj koncesije dužan za vrijeme trajanja ugovora o koncesiji voditi posebnu dokumentaciju koja se odnosi na poslovanje koncesionara, a najmanje prikupljanjem i analizom standardnih financijskih izvješća na godišnjoj razini, pri čemu je dužan voditi evidenciju o svim povezanim trgovačkim društvima koncesionara. S obzirom da nadzor nad naplatom koncesijske naknade Ministarstvo ne obavlja, koncesionaru se ne dostavljaju zaduženja po osnovi naknade za koncesiju izdavanjem računa, što nije u skladu s odredbom članka 9. stavka 5. Pravilnika o Registru koncesija.

Ministarstvo je u vrijeme obavljanja revizije (srpanj 2014.) zatražilo podatke od Ministarstva financija o visini uplaćene koncesijske naknade za 2013.

Prema pribavljenim podacima koncesionar je u državni proračun uplatio 255.186,00 kn na ime koncesijske naknade. Bankovna garancija koja služi kao sredstvo naplate koncesijske naknade je pribavljena, ali nije evidentirana izvanbilančno u poslovnim knjigama.

Državni ured za reviziju nalaže utvrditi iznos obveze koju je korisnik koncesije dužan plaćati. Također, nalaže zaduženja i nadzor nad naplatom koncesijske naknade obavljati u skladu s odredbama Zakona o veterinarstvu, a garancije (jamstava) primljena od koncesionara nalaže iskazati u okviru izvanbilančnih zapisa.

- 5.2. *U očitovanju na nalaz koji se odnosi na koncesije za gospodarsko korištenje voda i javnog vodnog dobra, Ministarstvo obrazlaže da je člankom 168. stavak 1. Zakona o vodama propisano da obračun i naplatu naknade za koncesije iz članka 163. stavak 1. Zakona obavljaju Hrvatske vode, a stavak 2. propisuje da se naknada za koncesije iz članka 163. stavak 1. obračunava i naplaćuje prema postupku obračuna i naplate naknade za korištenje voda prema zakonu kojim je uređeno financiranje vodnoga gospodarstva. Nadalje, odredbom članka 25. Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva (Narodne novine 153/09, 90/11 i 56/13), propisano je da naknadu za korištenje voda obračunavaju Hrvatske vode rješenjem. Slijedom navedenog, za koncesije za koje, prema Zakonu o vodama, ugovor o koncesiji više nije potreban ili se više ne dodjeljuju (zahvaćanje voda za potrebe javne vodoopskrbe, korištenje kopnenih voda za uzgoj riba u zatvorenim vodama, gradnju trajnih građevina i/ili ugradnju uređaja na javnom vodnom dobru, postavljanje plutajućih ili plovećih objekata na vodama radi obavljanja ugostiteljske ili druge tržišne djelatnosti), a za koje su ugovori o koncesiji važeći, Hrvatske vode su obvezne nastaviti izdavati rješenja o iznosu naknada za koncesije, koja sadrže sve podatke o dodijeljenom ID broju, zaduženju i uplatnom računu u skladu s odredbom članka 9. stavak 4. i 5. Pravilnika o registru koncesija.*

Nadalje, odredbom članka 252. Zakona o vodama, propisano je da ugovori o koncesiji zaključeni na temelju Zakona o vodama (Narodne novine 107/95 i 150/05), ostaju na snazi do isteka roka na koji su ugovori o koncesiji zaključeni.

Vezano uz koncesije u veterinarstvu, u obrazloženju se navodi da Ministarstvo kao davatelj koncesije namjerava do konca 2014. provesti nadzor nad koncesionarom radi utvrđivanja izvršavanja ugovornih obveza u skladu s odredbom članka 51. stavak 2. Zakona o koncesijama te od koncesionara namjerava tražiti dostavljanje financijskog izvješća za proteklu godinu. Nadalje obrazlaže da će navedene postupke provoditi za cijelo vrijeme trajanja koncesije u cilju izdavanja računa po osnovi naknade za koncesiju, u skladu s odredbom članka 9. stavak 5. Pravilnika o registru koncesija. Za bankovnu garanciju primljenu od koncesionara obrazlaže da je naknadno evidentirana izvanbilančno u 2014.

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Ministarstva za 2013. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
  - Revizijom obavljenom za 2012., utvrđene nepravilnosti u dijelu koji se odnosi na računovodstveno poslovanje i plan korištenja državnih potpora, ponovljene su i u 2013.
  - Koncem 2013., u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima je iskazana vrijednost imovine, odnosno obveza i vlastitih izvora u iznosu 1.345.527.316,00 kn, koja nije pravilno utvrđena. U okviru imovine, iskazana su ukupna potraživanja u iznosu 1.080.477.833,00 kn, koja nisu cjelovita, jer nisu evidentirana potraživanja za koncesijske naknade vezano uz gospodarsko korištenje voda i javnog vodnog dobra u iznosu 38.241.124,00 kn. Nadalje, u poslovnim knjigama je evidentirano potraživanje od županija za sredstva udružena ranijih godina za kreditiranje programa poljoprivrede u iznosu 46.283.227,00 kn, a prema izvješćima županija potraživanja su iznosila 105.751.500,00 kn. Potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 193.952.365,00 kn su umanjena za obračunani ispravak vrijednosti u iznosu 5.405.701,00 kn, bez donesenih kriterija, uvjeta i postupaka za ispravak vrijednosti, odnosno otpis potraživanja. U okviru financijske imovine je evidentirana vrijednost dionica i udjela u glavnici društava u javnom sektoru u iznosu 37.847.463,00 kn, koja je za 5.787.000,00 kn manja od uplaćenih poslovnih udjela Republike Hrvatske i provedenih dokapitalizacija. Za potraživanja prihoda po posebnim propisima u iznosu 4.079.292,00 kn koja su najvećim dijelom nastala u ranijim godinama, nisu poduzimane odgovarajuće mjere naplate.
 Prema Izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, u 2013. je ostvaren manjak prihoda u iznosu 40.953.656,00 kn. Iz prethodne godine je prenesen višak prihoda i primitaka u iznosu 224.358.437,00 kn, koji je greškom uvećan za 476.025.022,00 kn te je višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iskazan netočno u iznosu 659.429.803,00 kn. Postupci i način zaključnih knjiženja i utvrđivanje rezultata poslovanja su propisani odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.
 Nadalje, obavljenim popisom za 2013. nije utvrđeno stvarno stanje vrijednosti imovine i obveza, stoga nije postignuta osnovna svrha godišnjeg popisa imovine i obveza. Zbog navedenog podaci o imovini, obvezama i vlastitim izvorima te raspoloživom višku prihoda i primitaka u sljedećem razdoblju ne pružaju objektivnu i realnu sliku financijskog položaja Ministarstva. (točka 2. Nalaza)

- Odluke o ostvarenju prava na izravna plaćanja u poljoprivredi nisu donesene, zbog čega korisnici potpore ne raspolažu podacima o ostvarenim pravima na izravna plaćanja po sektorima i vrstama plaćanja, umanjenima i isključenjima, umanjenjima s osnova modulacije te konačnom obračunu.

Prema odredbama Zakona o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju, Agencija za svakog korisnika donosi Odluku o ostvarivanju prava na izravna plaćanja koja se korisniku dostavlja preko zaštićene mrežne aplikacije Agronet sustava, najkasnije do 31. svibnja iduće godine. Na Odluku, korisnik ima pravo podnijeti prigovor povjerenstvu za prigovore u Agenciji u roku 30 dana od dana dostave Odluke. (točka 4. Nalaza)

- Za koncesijske naknade iskazane u analitičkim evidencijama nadležne ustrojstvene jedinice Ministarstva u iznosu 16.103.940,00 kn ne dostavljaju se zaduženja po osnovi naknade za koncesiju izdavanjem računa, što je propisano odredbama Pravilnika o Registru koncesija. Prema odredbama Zakona o koncesijama iz 2008., obveza davatelja koncesije je da prikupi potrebna jamstva i/ili instrumente osiguranja naplate naknade koncesije te naknade moguće štete nastale zbog neispunjenja obveza iz ugovora o koncesiji (zadužnice, bankarske garancije, osobna jamstva, mjenice i ostalo) u skladu s procjenom očekivane vrijednosti koja proizlazi iz prava iz ugovora o koncesiji. Prema odredbama Zakona o koncesijama iz 2012., davatelj koncesije koji je zaključio ugovor o koncesiji prije stupanja na snagu Zakona o koncesijama iz 2008., a koji ne sadrži odgovarajuće instrumente osiguranja, obavezan je zatražiti odgovarajuće instrumente osiguranja provedbe ugovora o koncesiji (zadužnice, bankarske garancije, osobna jamstva, mjenice i ostalo), za preostalo razdoblje trajanja koncesije, a ako se ne dostave, potrebno je raskinuti ugovor. Od ukupno 669 važećih ugovora o koncesiji, 477 ugovora ili 71,3 % je zaključeno prije 2008. i ne sadrži instrumente osiguranja provedbe ugovora o koncesiji.

Poslovi skupljanja i toplinske prerade nusproizvoda životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi određeni su Zakonom o veterinarstvu. Koncesija za obavljanje navedenih poslova dana je jednom društvu 2007. na vrijeme od deset godina. Koncesionaru se ne dostavljaju zaduženja po osnovi naknade za koncesiju izdavanjem računa, koji ovise o ostvarenom godišnjem prihodu koncesionara. (točka 5. Nalaza)

4. Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove u području poljoprivrede ruralnog razvoja, upravljanja vodama, ribarstva, šumarstva, gospodarenja i raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države, poljoprivredne i vodne politike, tržišnih i strukturnih potpora u poljoprivredi, prehrambene i duhanske industrije, te veterinarstva. Također, koordinira i usklađuje hrvatsku poljoprivrednu politiku i politiku ruralnog razvoja s odgovarajućim politikama EU, te obavlja poslove vezano uz korištenje pretprijetnih i strukturnih fondova EU, kao i drugih međunarodnih izvora financiranja u dijelu koji se odnosi na projekte vodnoga gospodarstva. U Ministarstvo je koncem 2013. bilo 973 zaposlenika. Zakonski predstavnik Ministarstva od 23. prosinca 2011. je Tihomir Jakovina. U 2013. su ostvareni ukupni prihodi u iznosu 3.812.043.225,00 kn, a rashodi i izdaci u iznosu 3.852.996.881,00 kn. Od ukupno ostvarenih prihoda u iznosu 3.812.043.225,00 kn, vrijednosno najznačajniji su prihodi iz državnog proračuna u iznosu 3.474.568.658,00 kn.

U okviru ostvarenih rashoda i izdataka, vrijednosno su najznačajniji rashodi za subvencije u iznosu 2.170.639.576,00 kn i čine 56,3 % ukupnih rashoda i izdataka. Vrijednosno najznačajniji rashodi za subvencije su ostvareni u okviru programa Poljoprivreda u iznosu 1.751.469.004,00 kn, programa Ruralni razvoj u iznosu 269.470.771,00 kn i programa Ribarstvo u iznosu 118.791.388,00 kn. U 2013. je ostvaren manjak prihoda u iznosu 40.953.656,00 kn. Vrijednost ukupne imovine, kao i obveza i vlastitih izvora evidentirana je u iznosu 1.345.527.316,00 kn i u odnosu na stanje iskazano početkom 2013. je povećana za 345.928.053,00 kn ili 34,6 %, uglavnom zbog povećanja potraživanja za sredstva zajma (IBRD, CEB i EIB) namijenjena za realizaciju kapitalnih projekata u nadležnosti Hrvatskih voda te zbog evidentiranja dijela potraživanja od županija za sredstva udružena ranijih godina za kreditiranje Programa razvitka poljoprivrede, koja nisu bila evidentirana u poslovnim knjigama i financijskom izvještaju početkom 2013. Ministarstvo je za 2013. donijelo plan nabave roba, usluga i radova. Procijenjena vrijednost nabave je iznosila 52.218.030,00 kn. Plan nabave te Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma, sastavljeni su i objavljeni na internetskim stranicama Ministarstva, u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 90/11, 83/13, 143/13 i 13/14). Prema Izvješću o javnoj nabavi, u 2013. je zaključeno 29 ugovora o javnoj nabavi i okvirni sporazum u vrijednosti 16.391.080,00 kn. Na temelju otvorenih postupaka javne nabave, zaključeno je 26 ugovora i jedan okvirni sporazum za nabavu usluga u vrijednosti 15.242.866,00 kn. Na temelju pregovaračkih postupaka javne nabave bez prethodne objave je zaključen jedan ugovor za nabavu roba u vrijednosti 299.117,00 kn te dva ugovora za nabavu usluga u vrijednosti 849.097,00 kn. Nabava roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti do 70.000,00 kn (od prosinca 2013. procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno radova do 500.000,00 kn) je iznosila 14.168.987,00 kn, od čega se na nabavu usluga odnosi 9.989.765,00 kn, nabavu roba 3.354.143,00 kn te nabavu radova 825.079,00 kn. Na temelju okvirnih sporazuma koje je u ranijim godinama zaključilo Ministarstvo i Državni ured za središnju javnu nabavu, tijekom 2013. je zaključeno 35 godišnjih ugovora o nabavi roba i usluga u vrijednosti 20.052.256,00 kn. S obzirom da su telekomunikacijske usluge u nepokretnoj mreži i usluge tekućeg održavanja prijevoznih sredstava nabavna kategorija središnje javne nabave, a Državni ured za središnju javnu nabavu nije proveo objedinjeni postupak nabave, telekomunikacijske usluge su nabavljene od izvršitelja na temelju okvirnog sporazuma i ugovora koji je važio do kolovoza 2013. u iznosu 2.135.515,00 kn, a usluge tekućeg održavanja prijevoznih sredstava su nabavljene od ovlaštenih servisera izravno na temelju narudžbenica u iznosu 1.995.244,00 kn. Nepravilnosti i propusti utvrđeni revizijama prethodnih godina koji nisu otklonjeni te nepravilnosti i propusti utvrđeni revizijom za 2013. koji se odnose na računovodstveno poslovanje, rashode za subvencije i koncesije, dijelom su posljedica nezadovoljavajućeg funkcioniranja unutarnjih financijskih kontrola te su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja.